

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΟΔΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 59.

Ἐκαστον φύλλον τιμᾶται
λεπτῶν 20

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ Μ. ΔΑΜΒΕΡΓΗΣ

ΕΒΔΟΜΑΣ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ
ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΗΡΟΤΕΑ
Ἐν Ἑλλάδι . . . Δρ. 10.
Ἐν τῇ ἄλλοδαπῇ Φρ. χρ. 12.

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Ἡ Ὀρνιθοπολεμος ἐπὶ Ἐνετοκρατίας ἐν Κρήτῃ. Ἱστορικὴ σελίς, ὑπὸ Β. Φιλᾶκη.
- Ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα: Ὀδοπορικαὶ σημειώσεις. Ἀπὸ Κούτραις διὰ Τυρνάβου εἰς Τέμπη καὶ Ἀρισσα, ὑπὸ Γ. Φραγκοῦδῃ.
- Ἀλεξάνδρ.—Μερένικωφ, διήγημα ἐκ τῶν τοῦ Λοματσόφσκυ, ἐκ τοῦ Ρωσικοῦ, ὑπὸ Α. Γ. Κωνσταντινίδου. (Τέλος).
- Παραμονὴ Χριστουγέννων.—Ἐμμετρον διήγημα ὑπὸ Ἀγγιλέως Παράσχου.
- Κλοπάτρα, μυθιστορία Henry Greville. Μετάφρασις Α. Ἀμπάτη. (συνέχεια).
- Ἐιδήσεις τῆς Ἑβδομάδος. Ἐγχώρια.—Ἐξωτερικά.—Ἀρχαιολογία.—Φιλολογία.—Καλλιτεχνία.
- Ἐφημερίδές, Ἀνέκδοτα.—Περίεργα.—Ποικίλα.
- Ἰδιαιτέρα Γράμματα.
- Νέα βιβλία.

Ο ΟΡΝΙΘΟΠΟΛΕΜΟΣ

ΕΠΙ ΕΝΕΤΟΚΡΑΤΙΑΣ ΕΝ ΚΡΗΤῃ

(Ἱστορικὴ σελίς)

Ἀφοῦ οὕτως ὤρισται, ὥστε νὰ κατατηθῇ τὸ ἀνθρώπινον εἰς φυλάς καὶ ἔθνη, ἵνα ἴσως διὰ τῆς ἐν τῇ κοινωνικῇ σταδιοδρομίας εὐγενούς μόνον ἀμίλλης βελτιοῖ ὁ ἀνθρώπος ἐν γένει τὴν ἑαυτοῦ πάντοτε κατάστασιν, ἐπιβάλλεται εἰς πᾶν ἔθνος, εἴαν συναισθάνηται τινα ἀξίαν ἐν ἑαυτῷ, νὰ προσπαζῆται πάσῃ δυνάμει τὸν ἀπαράγραπτον τοῦτον νόμον ὅφειλε τοῦτο μέχρι ἐσχάτης πνοῆς φιλοτίμως καὶ ἀνδρείως ἀμυνόμενον, ἀλλὰ μὴ ἐπιτιθέμενον, διότι τὸ μὲν εἶνε ἱερὸν, τὸ δὲ ἀνίερὸν καὶ κακοῦργον, νὰ περισώζῃ τὴν τοιαύτην αὐτοῦ ἀτομικότητα καὶ τιμωρῇ τὸν θρασὺν κατὰ τῶν θείων ὀρισμῶν τολμητῆαν.

Πρὸς τὴν ὁδὸν τῆς θείας ταύτης διατάξεως οὐδὲν ὑπὸ τὸν ἥλιον ἔθνος ἐστοίχισεν ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως αὐτοῦ ἀπαρεγκλίτως τόσον, ὅσον τὸ Ἑλληνικόν. Κατασχὼν ἀνώθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς θείαν γεωγραφικῶς ἐν τῷ κόσμῳ μεταχίμῳ, τί δὲν ἔπαθε καὶ τί δὲν εἶδεν, ἐν ἄρχῃθεν ἰτέλει τὴν ὄντως ἀνθρωπίνην αὐτοῦ ἀποστολήν; Πάντοτε πολυτρόπως ὑπὲρ τῆς ἐν γένει ἀνθρωπότητος ἐργαζόμενον καὶ πανταχοσε διαχέον τὰς εὐεργετικὰς αὐτοῦ δωρεάς, ἐν τούτοις πάντοθεν καὶ ἀδιαλείπτως ἐβλεπεν ἐπιρριπτόμενα κατ' αὐτοῦ βέλη πυρφόρα καὶ ἐξοντωτικά. Δὲν εἶνε τοῦτο ἡ ἐνσάρκωσις αὐτῆ τοῦ περιπύστου τοῦ Καυκάσου δεσμώτου; δὲν πρόδιδε τοῦτο ἐν λόγοις τε καὶ ἔργοις μεγάλους τὴν ὑπερψύλην ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ θυσίαν; Καὶ ὁμῶς μέχρι τοῦδε αὐτῷ, κατὰ θείαν ἴσως οικονομίαν, ἐκτακτὸν τινα ἐν τῷ

κόσμῳ καὶ πάλιν ἐκπληξὴν ἐπιφυλάττουσαν, καθηλοῦται καὶ σταυροῦται.

Ἦπερ πᾶσαν ὁμῶς μοῖραν τοῦ πολυτάλαντος ἡμῶν γένους ὑπέστη, καὶ ἐτι ὑφίσταται, τὰ πάνδεινα ἢ πολυθέλητρος τῆς Μεσογείου νύμφῃ, ἢ τοῦ Διὸς καὶ τοῦ Μίνωος κοιτίς: εἰς αὐτὴν ἐπεφυλάσσετο νὰ παρουσιάσῃ κατὰ καιροὺς ὅ,τι παράδοξον καὶ πρωτοφανές. Ἀπὸ τῆς πτώσεως τῶν Ἀχαιῶν Κριτολάου καὶ Δαιίου, ἢ ἀκριβέστερον, ἀπὸ τοῦ τελευταίου ἔξω τῆς Κυδωνίας Ἑλληνικοῦ ἀγῶνος τοῦ περὶ τὸν Πανάραν καὶ Λαοσίνην ἀμέμπτου ἐν πᾶσιν, ὡς αὐτὸς ὁ Ρωμαῖος ἱστορικὸς Φλώρος μαρτυρεῖ, Κρητικοῦ στρατεύματος κατὰ τῶν φοβερῶν τοῦ Μετέλλου Ρωμαϊκῶν λεγεῶνων, οὐδεμίαν πρᾶξιν ἐκπληκτικὴν διέλειψε νὰ παρασταθῇ ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ θεάτρου τοῦ μεγάλου Κρητικοῦ δράματος. Ἀπὸ Ρωμαίων εἰς Σαρακηνούς μεταπίπτουσα καὶ ἀπὸ τούτων εἰς Ἐνετοὺς καὶ ἀπὸ τούτων πάλιν εἰς Τούρκους, διέσωζε πάντοτε ἢ μικρὰ παράδοξος καὶ περιδοξὸς ἡπειρος εἰς τὰ ὄντως κρησφύγετα αὐτῆς ὅ,τι εὐγενές καὶ μᾶλλον ἀδούλωτον ἐκέκτετο Ἑλληνικὸν λείψανον. Πρὸ πάντων ὁμῶς τὰ Σφακία ἐδέχθησαν κατὰ καιροὺς δεινοὺς ἀλλεπαλλήλως ἐν ταῖς μυστηριώδεσιν αὐτῶν στέροις, τοῖς θεοτευκτοῖς φάραγξι καὶ ταῖς ὑπερψύλησι αὐτῶν ἀκρωρείαις, τοὺς θείους ἐκδικητὰς καὶ τιμωροὺς τῆς προσβαλλομένης ὑπὸ τῶν ἐπηλύδων βαρβάρων Ἑλληνικῆς εὐαισθησίας καὶ ἀξιοπρεπείας. Οὗτοι προστιθέμενοι εἰς τοὺς ἀνεκαθεν ἀλαίμους Δωριεῖς τῶν μερῶν τούτων κατοίκους, διέπραξαν ἔργα τεράστια ἐξῆχος τιμῶντα τὸ Ἑλληνικὸν ὄνομα ἐπὶ αἰῶνας ὅλους ἐθνικῶν δοκιμασιῶν.

Ἐπὶ τῆς μακρᾶς δὲ σειρᾶς τῶν τῆς Ἐνετοκρατίας πολυδακρύτων, ἀλλὰ καὶ πανενδοξῶν χρόνων ἔγεμεν ἢ ὑπαιθρος τῆς νήσου χώρα ἀνδρῶν λογάδων Ἑλλήνων, ὅποιοι ἐν οὐδεμιᾷ ἄλλῃ τῆς Ἑλληνικῆς γῆς χώρα ἀπῆνταν. Ἐν Σφακίαις μάλιστα καὶ τοῖς περὶ αὐτὰν διαμερίσμασι συνεσπειρώθησαν ἐξ αὐτῶν ἐκ τῶν ἀδιαλείπτων ἀγῶνων καὶ δυσποτιμῶν τοσοῦτοι καὶ τοιοῦτοι, ὅποιοι ἦσαν ἄξιοι πολλῷ κρείττονος μοίρας καὶ χρόνων ἐθνικῶν εὐτυχιστέρων. Οὕτω μετὰ τὰς ἐν ἔτει 1453 καὶ 1462 διοργανουμένας ἐπαναστάσεις ὑπὸ τῶν οἰκῶν Βλαστῶν καὶ Γαβαλά, ἀποτυχούσας δ' ἐκ τῆς προδοσίας τοῦ Ἰσραηλίτου Ἠλία Μαυρογονάτου, ὤρισθησαν ὑπὸ τῆς Ἐνετικῆς συγκλήτου μέτρα καὶ διατάξεις, ὡς τὸ σὺνηθές, λίαν καταπιεστικά, καὶ αὐτῇ ἐτι ἢ ἐρήμως μέρων τιμῶν, τὰ ὅποια ἐθεωροῦντο κέντρα καὶ ἰστίαι ἐπαναστάσεως, οἷα τὸ Λασιθιον, ἢ Ἐλευθερία (ἢ κατὰ τοὺς ἐν Μυλοποτάμῳ Μαργαρίτας περίχωρος) καὶ πρὸ πάντων ἢ Ἀνώπολις τῶν Σφακίων. Ἄλλ' ἐν τῶν ἐλεεινοτέρων, ἀλλὰ καὶ κω-

μικωτέρων, πρὸς καταπίεσιν μέτρων ἦτο εἰδός τι, ἐν πολυωνύμοις ἄλλαις φορολογίαις, ἢ ὀρνιθολογία, καὶ δὴ ὁ τρόπος τῆς εἰσπραξέως τοῦ φόρου τούτου. Κατ' αὐτόν, ἀναγόμενον εἰς τὴν ἀρχῆθεν τῶν ἱπποτικῶν τιμαρίων ἐν τῇ νήσῳ ἱδρυσιν, ὄφειλε προσέτι νὰ διδῆ ὁ ἀγρότης εἰς τὸν τιμαριοῦχον Ἐνετὸν καὶ μίαν ὀρνιθα, κατὰ πᾶσαν πρωτομηνίαν, καλὴν καὶ εὐτραφῆ. Καὶ ἡ μὲν ἀνελλιπὴς εἰσπραξίς τοῦ φόρου καὶ τὸ ποιὸν αὐτοῦ ἐγένοντο πολλάκις αἰτία ἐρίδων καὶ λογομαχιῶν καὶ τιμωριῶν ὑπερβολικῶν καὶ σκανδαλωδῶν. Σὺν τῷ χρόνῳ ὁμῶς προϊόντι, τὸ κακὸν ὑπερβύθησε, διότι οἱ ἀπόγονοι τοῦ ἀρχικοῦ δουλοπαροίκου πληθυνθέντες συνέστησαν ἰδίους οἴκους ἐκ τούτου δὲ ἀπῆλθον οἱ γαιωκτῆμονες ἱππῶται πολλαπλασίονας τοῦ χρόνου προϊόντος ὀρνιθας. Καὶ ἡ μὲν εἰσπραξίς τοῦ φόρου ἦν ἐξησφαλισμένη ἀλληλεγγύως ἄλλ' οἱ ἀλληλέγγυοι θελήσαντες νὰ προσποιηθῶσιν ἄγνοιαν ἀπλῆς ἀριθμητικῆς, προσήνεγκαν ἐν τέλει ἀντὶ ὀρνιθας ὡς ὀρνιθῶν. Ἡ τοιαύτη ἀπότισις ἐξῆψεν εἰς τὸ ἐπακρον τὸ εὐερέθιστον τῶν προνομιοῦχων εὐγενῶν, οἵτινες ἀπέκρουσαν ἐν ἀγανακτῆσει μεγάλη τὴν ἀφελῆ καὶ κωμικὴν τῶν ἀγροτῶν καινοτομίαν. Ὅθεν συνελθόντες οὗτοι εἰς συνδιάσκεψιν ἀπεφάνθησαν, ὅτι ὁ νόμος ὥριζε μίαν ὀρνιθα κατὰ μῆνα, οὐχὶ δ' ὅσα ὡς κλούβια νηλόκου οἱ δουλοπάροικοι (ρατῖα, ὡς ἔλεγον αὐτοὺς οἱ Ἐνετοὶ κατὰ παραφθοράν) νὰ προσφέρωσιν. Ἐτέρωθεν ὁμῶς οἱ ἀγροταὶ ἀναλαβόντες ἀπαθῶς καὶ ὡς καὶ κοφίνους ἀπεφάσισαν ὁμοθυμῶς καὶ αὐτοὶ νὰ καταργήσωσι πάσῃ θυσίᾳ νόμον οὐ μόνον κωμικὸν καὶ ἐξευτελιστικόν, ἀλλὰ καὶ χρόνον καὶ ἀπεργίαν ἐπιζήμιον στοιχίζοντα.

Ἐκ τούτου μεγάλη καταβολὴ ἐν Χανίοις τῶν τιμαριοῦχων, οἵτινες τὴν τοιαύτην τοῦ φόρου ἀπότισιν ἐθεώρησαν ὡς ἐναρξίν πραγματοποιήσεως ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων εὐρυτέρου κατὰ τῶν προνομίων αὐτῶν σχεδίου καὶ πραξικοπήματος. Ἡ ἀρχὴ δὲ, εἰ καὶ ὑπόχρεως ἐκ τῶν μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῶν ἱπποτῶν συμβάσεων νὰ περιφρουρῇ τὰς προνομίας αὐτῶν, ἐν τούτοις συμφέρον κρίνουσα, κατὰ τὰς τοῦ Μακιαβέλη καὶ τοῦ Παρούτα ἰρχάς, νὰ διίστανται ὅσον δυνατόν πλεῖστον οὗτοι πρὸς τοὺς ἐγχωρίους, ἵνα μὴ συμβῆ, ὡς ποτε ἐπὶ τῆς ὀλιγομῆνου ἐκείνης ἱδρύσεως τῆς δημοκρατίας τοῦ ἀγίου Τίτου, συνεννόησις καὶ συνένωσις τῶν δύο ἀντιθέτων στοιχείων, οὐ μόνον ὑπέβαλε τὴν ἔριδα, ἀλλὰ καὶ ὑπεκίνησε πλαγίως αὐτήν. Ἐπὶ τῇ ἐπιμόνῳ ὁμῶς αἰτήσει τῶν κατακραυγαζόντων ὁ ἐν Χανίοις προβλεπτής (προβεδούρος) ἐξέδωκεν εὐχαρίστως χιλιάδας ὅλας συλλήψεως ἐνταλμάτων κατ' ἀγροτῶν ἐγκαλουμένων καὶ ἐπὶ διαφοραῖς ἄλλοις πλαστοῖς ἢ ἐξογκωθεῖσιν ἐγκλήμασιν.

Επί τη είδησει των τουούτων αποφάσεων και πάντες μὲν οἱ κατ' ἀγροῦς διαιωτέμηναι συνετραχθήσαν, ἐν Σφρακίαις ὅμως, ὅπου οὐδέποτε ἔλειπον, προύχοντες ἐχέροντες ἐν ταύτῳ και ἀνδρείοι, ἀπερῆσαν νὰ προβῶσιν ὡσαύτως ἀνταπεξερχόμενοι ἐν προσήματι νομιμότητος κατὰ τῶν ἀπλήστων καὶ ἀδιακρίτων αὐτῶν ἀρχόντων. Τὴν ἐπικράτειαν αὐτῶν οἱ Σφρακίαι, ἀνδροπρεπεῖς πάντοτε Δωριεῖς ὄντες, ἐθεώρουν ἀπεριόριστον, οὐδέποτε ἀποδεχόμενοι ἄλλην αὐθεντίαν ἢ τὴν ἐπουράνιον, τὴν τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν ἐπίγειον, τὴν ἐκ μόνου τοῦ ὄπλου αὐτῶν ἀπορρέουσαν. Τὰ τέκνα τῆς ἐκπληκτικῆς ἀπεινῆς χώρας ἦσαν ἀεῖποτε τὰ αὐτά, οἷα καὶ πρὸ Χριστοῦ, μετὰ μόνης τῆς διαφορᾶς, ὅτι πάλαι μὲν ἐπὶ τῆς δωρικῆς ἐπικρατίας πολιοῦχος αὐτῶν ἦν ὁ Κρηταγενὴς Ζεὺς ἢ ὁ Δελφικὸς Ἀπόλλων, νῦν δὲ ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἢ ὁ ἅγιος Παῦλος· μάλιστα κόσμημα αὐτῶν ἐπιπρόσθετον, ἐφ' ᾧ καὶ οἱ ἄλλοι αὐτῶν συννηπιῶται ἰερανοῦντο, ἢ ἢ τὴν προῶσπας τοῦ πατρίου ἐδάφους καὶ τῶν ἀνθρωπίνων καὶ ἐθνικῶν αὐτῶν δικαίων, τὸ διηνεκὲς μέχρι τοῦ νῦν ἐτι οὕτως εἰπεῖν αὐτῶν ἀρματωλήκιον. Τοιοῦτοι ὄντες τὰ τέκνα ταῦτα τῆς φύσεως, ὑπερβαλλόντως δ' ἐν ταύτῃ ὀξύνους καὶ εὐφρεῖς, ἀντενεκῆλσαν τοὺς ἐν Χανίαις τιμαριούχους ἐπὶ κατοικηθῆσαν ἀναμεισθητέοις δι' ὑπομνήματος ἐπισυννημμένου, ἰκανῶς ὀγκώδους, ἐγγράφου ὄντος σπουδαίου πρὸς ἀκριβῆ ἠγογγράφην τῆς ἐν τῇ τότε φραγκοκρατίας. Τὰς ἀναντιρρήτους ὅμως ταύτας ἀντικαταμνηστικῶς, τοῦ πολλοστημιούριον μόνον αὐτῶν ἐπαρκούς ὄντος πρὸς σοφῶν καὶ σπουδαίων τῆς Θέμιδος ἐνασχόλησιν, δὲν ἀπέδεδθη, ἀλλ' ἀπερριψε τὸ προεδουρικὸν συμβούλιον διὰ λόγους ἄλλοιους καὶ ἀστέτους. Ἐπρεπεν οἱ σκοποὶ οἱ μακριαβελικοὶ τῆς ἐξουσίας νὰ τελεσθῶσιν· ἔπρεπε τὸ χάσμα τὸ μετὰξὺ τῶν δύο συνοικίων στοιχεῖον νὰ εἰρύνηται ὀσημέραι καὶ ἐπὶ μᾶλλον βαθύνηται. Ὅθεν οὐδὲν ἕτερον πλέον ὑπέλειπετο ἢ νὰ ὑποχωρησῶσιν καὶ ὑποκύψωσιν, ἢ τούναντίον νὰ προσενεχθῶσιν ὡς ἔθος αὐτοῖς. Ὁμοθυμαδὸν λοιπὸν ἐκρίθη καὶ ἀπερασίθη ὑπὸ τοῦ συμβουλίου τῶν προύχοντων, τῶν πρωτοκεφαλῶν, ἢ προσφυγῆ εἰς τὸν παναρμόνιον τῶν ἀχωριστῶν αὐτῶν συντρόφων, τῶν προσφιλῶν αὐτῶν ὄπλων ἦχον.

Οὕτω, παρασκευασθέντες ἐν τοῖς θεοτεύκτοις αὐτῶν φάραγγιν, ἀπέπεμψαν πρῶτον μὲν τὸν καστελλάνον, τὸν ἐπαρχον, ὡς συνήθως ἐτι καὶ νῦν ποιοῦσιν, ἀν δὲν συμβῆ τι ἄλλο πρότερον εἰς αὐτὸν ἀνήκειστον, ἔπειτα δὲ ἐπιλοδοῦντο διὰ ῥαβδισμῶν σφρακιανικῶν τοὺς πολυπληθεῖς δικαστικῶς κλητῆρας τοὺς ἀποσταλέντας πρὸς ἐνέργειαν τῶν κατασχετηρίων ἐκείνων ἐνταλμάτων, μετὰ τὰς προκαταρκτικὰς δὲ, ἀλλ' ἐπιστήμους ταύτας διατυπώσεις, ἐβᾶδισαν πρὸς συνάντησιν τῆς ἀποσταλείσης καὶ ἐπερχομένης κατ' αὐτῶν δυνάμεως, τῆς ἐκ περιψημάτων Τσάφου καὶ Καπελλέτων καὶ Καμερλίγγων, οἰνοῦ Βασιβουλούκων καὶ Κούδρων καὶ Κιρκαίων, συνισταμένης. Ἡ ὁρμὴ τῶν ὀρεινῶν ἦν ἀκατάπλητος καὶ ἡ συγκρούσις δεινὴ, τὰ πρῶτα δ' εὐάρεστα ὑπὲρ αὐτῶν ἀποτελέ-

σματα ἐγένοντο παρὰ τῆς παρατάσεως τοῦ ἀγῶνος, τοῦ ὀρνιθοπολέμου τούτου, διότι ἡ ἀρχουσα πολιτεία δὲν ἔδυνάτο οὕτως ἀμέσως νὰ ὑποχωρηθῆ. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἐκ τῆς παρατάσεως ἠπειλείτο νὰ λάβῃ ἢ ἐξ ἀφαιρέσεως ἄλλης ὑπόθεσις διαστάσεις εὐρυτάτας καὶ χαρακτηριστικῶν, ἐκρίθη σύμφωνον νὰ ἐξευρεθῆ τρόπος εἰρηνεύσεως, διότι ἐχθρὸς δεινὸς ἔξωθεν ἐπηπειλεῖ ὀσημέραι δεινότερον τὸ τῆς Κρήτης βασιλεῖον, ὁ περιβόητος πατριτῆς Χαϊρεδίνος ὁ Πυροργένειος ἢ Βερβαρόσας, ὃν ὁ Σουλτάνος ἐπὶ τούτῳ ὑπέθαλπε καὶ ἐπροστάτευεν. Ὅθεν ἀνάωτος τῆς πολιτείας ἀξίωματικὸς ἀπειράλη εἰς Σφρακίαι κομιστῆς οὐ μόνον πλήρους καὶ γενικῆς ἀμνηστίας, ἀλλὰ καὶ παραχωρήσεως καὶ προνομίων· αἱ ποινικαὶ δὲ δικαιοφρασίαι, αἱ ὑπὸ τῶν τιμαριούχων ἱπποτῶν χαλκευθεῖσαι, ἀποδειχθεῖσαι ὅλως ἀνυπόσταται, κἀτέρρευσαν ὡς κλίμακα ἐπ' ἄμιον τεθειλωμένα καὶ ῥιφθεῖσαι ἐν πυρὶ κατεκάλησαν ἐν κρότῳ καὶ πατάγῳ.

Τοιοῦτος ὁ ὀρνιθοπόλεμος ὁ ἐπὶ Ἐνετῶν ἐν Κρήτῃ ἐγερθεῖς, εἰς τοιαῦτα δὲ κατήρητο ἢ πολιτεία μέσα, ὅπως πῆλξεν τὸ ὑπῆκοον. Ἄλλ' εἰ καὶ ἀπομεινωμένοι πάντοτε οἱ νησιῶται, οὐδέποτε ἐν τούτοις ἐνόησαν νὰ παραιτηθῶσιν οὐδὲν τῶν δικαίων αὐτῶν. Τοῦτο ἐν οὐδεμίᾳ ἄλλῃ ὑποδουλωθείσῃ γῆ εἰδείθη τρανότερον ἢ ἐν Κρήτῃ ἐπὶ πέντε σχεδὸν ἑκατονταετηρίδας ἐπὶ Ἐνετῶν καὶ ἀδιαλείπτως μέχρι σήμερον ἐπὶ Τούρκων. Τὸ μέγα δυστύχημα τῆς πολυάθλου γῆς εἶνε, ὅτι ἐνῶ στενάζει καὶ ἀγωνίζεται, μετὰ ἄλλοι ἐτέρωθεν ὄντες περιπλανῶνται πρὸς ἀφ' ἀφῆν αὐτῆς καὶ κατασπάραζιν, ἐνῶ οὐδέμια πρὸς ἡγῶνος καὶ φωταυγῆς ἀκτῆς φωτίζει τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν τῶν ἀποκλήρων τούτων Ἑλλήνων, οἵτινες μόνον πάντοτε ἐπιμένουσιν αἰρόντες ὑψηλὰ τὴν σημαίαν τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ἀλλὰ θαρτεῖν χρὴ, τὰχ' αὐτίον ἔσεται ἄμεινον. Οἱ Κρητῆς ἐπλάσθησαν οὐδέποτε νὰ ἀπελπίζωνται μετ' ὄλους τοὺς ἀπελπιστούς καὶ τὰς καταδρομὰς τὰς ἐγγύθεν καὶ πόρρωθεν αὐτοῖς ἐπιγιγνομένας.

B. ΨΙΛΑΚΗΣ

ΑΝΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΟΔΟΠΟΡΙΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Γνωρίζετε τὴν χώραν, ἐνθα λάμπει διαρκῶς ὁ ἥλιος, ἐνθα θάλλει ἢ πεύκη καὶ ἢ ἀμυγδαλῆ, γνωρίζετε τὴν χώραν τὴν περιδοξόν, ἢς τὰς ἀκτὰς τὰς μειδιώσας φιλεῖ τὸ κύμα τὸ γλαυκὸν τῆς Μεσογείου, κυλιόμενον ἐπὶ τριῶν ἡπείρων, ἢτις ἐν μέσῳ Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως ἐφώτισε ποτε τὸν κόσμον σύμπαντα; Γνωρίζετε τὴν χώραν τὴν ἐκθρέψασαν θεοὺς καὶ ἡμίθεους, ἢτις ἀπὸ τῆς χουστῆς τοῦ Κρόνου ἐποχῆς τῆς τρισολβίαις ἐδόξασε τὸν κόσμον, γνωρίζετε τὴν χώραν, τὴν ὁποῖαν ὕμνησαν οἱ μέγιστοι τῶν ποιητῶν; τὴν χώραν, ἢς τὰ ὄρη ἀνυψώθησαν ποτε ὑπὸ τὰς γλυκεῖας τῶν Μουσῶν μολπὰς, ἢς πᾶς λθῶς μεγαλοπρεπεῖς ὑψοῦται μωσυλεῖον, τὴν

χώραν, ἢτις ἐξηθρόωσε τὸ θεῖον, καὶ ἀπέθεισε τὸν ἄνθρωπον; Αὐτὴν τὴν χώραν εἰπον ἂν γνωρίζετε, τὴν Ἑλλάδα; Τίς ἀγνοεῖ αὐτὴν; Τὸ ὄνομα τῆς ἀντιχρῆς περιδοξῆς ἀνὰ τὸν κόσμον οὐμπαταν· πλὴν τὴν Ἑλλάδα τὴν ἀγνοοῦσι φεῖ! τὰ τέκνα τῆς, τὴν ἀγνοοῦμεν, καὶ, οἱ Ἕλληνες τὴν προσφιλῆ καὶ ἐνδοξὸν μητέρα. Χώρα ἀγνωστος εἰς ἡμᾶς αὐτοὺς, μένει μεταλλεῖον ἀνερεύνητον· πλειότερον αὐτὴν θὰ ἠγαπῶμεν ἐάν τὴν ἐγνωρίζομεν, καὶ ἢ περὶ μάταια καὶ ἐπιβλαβῆ τυρβάζουσα νεότης θὰ ἀνεγεννᾶτο, ἐκν λυθιζόντο τὴν ὀδοπορικὴν τοῦ πεζοπόρου ῥάβδον ἐξήρατο πρὸς γῶσιν τῆς πατρίδος τῆς.

Ὅποιος τερψιθῆμος ἠσθάνθη ἠδονὰς περιερχόμενος περὶ τὴν προσφιλῆ Ἑλλάδα! Τὰ ὑψηλὰ καὶ κατὰφυτὰ τῆς ὄρη, αἱ μαγικαὶ κοιλάδες, οἱ κρυσταλλώδεις ῥυάκες, οἱ αὐλακούντες τὰ πολυανθῆς τῆς ἐδαφός, φέρουσιν εἰς ἕκαστον τὸν ὀδοπόρον· τοῦ παρελθόντος τὰ ἐρείπια τὴν ῥέμβην προκαλοῦσι καὶ ἠδονικὴν τινὰ μελαγχολίαν, ἐπαναρέουσιν τὸν περιηγητὴν ῥεμβῶδη εἰς τὰ παρελθόντα κλίη. Τὰς τέρψεις καὶ τὰς ἠδονὰς αὐτὰς θὰ ἐνοῶσι μόνον, ὅσοι ἀπὸ τὸν Ἀκροκόρινθον ἔρριψαν τὰ βλέμματα πρὸς τὰ κἀτωθὶ ὀλίγα λειψᾶνα τῆς ἀρνεύου Κορινθοῦ, ἀνῆλθον τὴν Ἀκρόπολιν τῶν Μυκηνῶν, διῆλθον παρὰ τὸν Εὐρώταν τὴν κοιλὰδα τῆς κληταφύτου Λακεδαιμόνος, μετεωρίσθησαν εἰς τὰ θαυμαστά Μετέωρα, διῆλθον τὰ Τέμπη τὰ Θεσσαλικὰ, καὶ ἀναβάντες τὰς χιονώδεις κορυφὰς τοῦ Παρνασσοῦ ἠτένισαν ἐκεῖθεν τὴν Ἑλλάδα σύμπασαν.

Οὐδέποτε εἶμαι τὸσον εὐτυχῆς, ὅσον ἀνὰ πᾶν θέρος, ὅποτε καταλείπων τὰ βιβλία πρὸς στιγμὴν ἐξέρχομαι εἰς μακρυνὰ ταξείδια πρὸς τὸ πλεῖστον καὶ μόνος πάντοτε περιηγούμενος. Οὕτω κατὰ τάτεσσαρα τελευταῖα καλοκαίρια ἐπισκεψθῆν ἄπασαν τὴν Κύπρον καὶ τὸ πλεῖστον τῆς Ἑλλάδος. Πέρασι περιελθὼν τὴν Στερεάν καὶ τὴν Ἠπειρο-Θεσσαλίαν, ἐπισκεψθεῖς τῇ συνοδείᾳ Τούρκων στρατιωτῶν καὶ τὰ Ἰωάννινα, διῆλθον ὄλην σχεδὸν τὴν μεθόριον γραμμὴν. Ἦλθον θὰ παρακαλέσω τοὺς ἀναγνώστας τῆς φιλῆς «Ἐβδομημέρο» νὰ με ἀκολουθήσωσιν ἀπὸ τῆς Κούτρας διὰ τῶν συνόρων μέχρι τῶν Τεμπῶν καὶ ἐντεῦθεν διὰ Λαρίσσης μέχρι Βόλου καὶ Στυλίδος, ἐντεῦθεν διασχίζοντες τὴν ἀνατολικὴν Στερεάν θὰ φθίσωμεν εἰς Ἀθήνας. Κατὰ τὴν μακρὰν ταύτην ἐκδρομὴν, ἢτις ἤρατο ἰδίως ἐν Μεσογείῳ, διαρκέσασα 46 ἡμέρας, ἐπεζοπόρησα πρὸς τὰς 200 ὄρας· ἐκ τῶν 46 ἡμερῶν μόνον τὰς 26 διῆλθον πεζοπορῶν, βαδίζων κατὰ μέσον ὄρον 8 ὄρας καθ' ἑκάστην· τὰς λοιπὰς διῆλθον διατρίβων εἰς τὰ διάφορα μέρη, ὀπότεν διηρχόμενον, χάριν ἀναπαύσεως καὶ περιεργίας. Αἱ ἐκδρομαί, αἰτίνες ἀλλαχού, ἰδίαν ἐν Γερμανίᾳ, ἀποτελοῦσι μέρος ἀναπόσπαστον τῆς τῶν νέων ἀγωγῆς, εὐτυχῶς ἤρξαντο καὶ παρ' ἡμῶν καθιερούμεναι ὑπὸ τῶν φοιτητῶν τοῦ Ἐθελ. Πανεπιστημίου, χάρις εἰς φιλοτίμους προπαθείαις ἐνίων καθηγητῶν ἃς ἐλπίσωμεν, ὅτι ἡ καλὴ αὕτη ἀρχὴ δὲν θὰ ναυαγήσῃ, καὶ ὅτι ἕκαστος Ἑλλήν σπουδαστῆς θὰ φιλοτιμηθῆ νὰ γνωρίσῃ πλείστορον τὴν πατρίδα του, ἢτις τόσα ἔχει ὅπως τὸν διδάξωσι καὶ

τέρψωσιν. Αἰσχύνεται τις σκεπτόμενος, ὅτι ὑπάρχουσιν Ἀθηναῖοι, μὴ ἀναβάντες ποτε εἰς τὴν Ἀκρόπολιν! Διὰ τῶν ἐκδρομῶν οὐ μόνον διδάσκειται τις ἐπιτοπίως τὴν ἱστορίαν τῆς πατρίδος του, καὶ ἐξασκεῖ τὸ σῶμα του, ἀλλὰ μαθαίνει καὶ νὰ μεγαλοφρονῇ, νὰ κατατρίβων τὴν διανοίαν του περὶ τὰ μικρὰ καὶ χυδαῖα. Ἡ φύσις χαρίεσσα περὶ ἡμῶν μᾶς προκαλεῖ μειδιώσα εἰς τοὺς κόλπους τῆς. Ἄς δρᾶμωμεν πρὸς αὐτὴν, καὶ θὰ ἀναγεννηθῶμεν.

ΑΠΟ ΚΟΥΤΡΑΣ ΔΙΑ ΤΥΡΝΑΒΟΥ ΕΙΣ ΤΕΜΠΗ ΚΑΙ ΕΚΕΙΘΕΝ ΕΙΣ ΛΑΡΙΣΣΑΝ

Ἡ Κούτρα

Ὁ ἐνταῦθα ἀξιωματικὸς Ἰβαν φιλοφρόνως μοι παρεχώρησε πρὸς διανυκτέρευσιν τὸ δωμάτιόν του, ἢ μᾶλλον τὴν καλύβην του, διότι οἱ ἐπὶ τῶν συνόρων στρατιῶται, οἱ ὑπερασπισταὶ τοῦ ἐδάφους ἡμῶν, ἐνδιατῶνται ὡς οἱ βοσκοὶ ἐντὸς καλυβῶν ἢ ἀθλιῶν οἰκίσκων. Σφοδρὸς ἔπνεεν ἄνεμος· ἢ δὲ βραχῶδης κορυφῆ τῆς Κούτρας, μελανὴ καὶ ἀπαίσια, ὑψοῦτο μόλις διακρινομένη ὀλίγον περικριτῶν τοῦ σταθμοῦ ὑπὸ τὰς ὑπὸ-ρεῖας αὐτῆς, ἐντὸς τάφου ταπεινοῦ, κείνται τὰ ὄσα τῶν πεισόντων ἐν τῇ ἀπαίσιον μνήμῃς ἀχρῆ τῆς Κούτρας. Ὅσοις ἀθλίαν νύκτα διῆλθον ἐνταῦθα! Ὀλοκλήρος ὁ βράχος ὡς ἐφιάντης ἐπεκάλητο τοῦ στήθους μου, οὔτε νὰ κοιμηθῶ, οὔτε νὰ ἠσυχᾶσω ἠδυνάμην· ὁ σφοδρὸς ἄνεμος πνέων βιαίως ἔσειε τὴν ἐκ κλάδων καλύβην μου· καὶ οἱ ἔξω κλῶνες τῆς ἐκ φυλλωμάτων κλίνης, ὑπεκφεύγοντος τῆς στρωμνῆς, με ἠνόχλων πλειότερον ἢ τὸν Σουδαρίτην ἐκείνον τὰ πτεῖλα τῆς μάλακῆς του κλίνης.

Ὅποια ἀθλίαν νύκτα διῆλθον ἐνταῦθα!

Ἡ ἀπαίσια Κούτρα ἐβασίλει τὴν ψυχὴν μου. Τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος ἠσθάνθη τὴν φιλοτιμίαν του καιρῶς προσβεβλημένην ἐκ τοῦ ἀτυχοῦς γεγονότος, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ κληῖδα ἔθνικην. Ἀλλὰ δι' αὐτὴν δὲν εἶνε ὑπεύθυνος ὁ Ἑλληνικὸς στρατός· ὄχι. Ἡ Κούτρα ἠτίμασε τὸν στρατὸν, ἀλλ' ὁ στρατὸς δὲν ἠτίμασε τὴν πατρίδα· ἢ ἰδέα αὕτη ἢτις μείοι τὸ γόητρον τοῦ στρατοῦ, δέον νὰ ἐκρίθη ἀπὸ τὰς συνειδήσεις ἡμῶν ὁ στρατὸς ἐπρόδοθη, ἀλλὰ δὲν ἐπρόδοκεν· ἀλλὰ χού ζήτησωμεν τοὺς αἰτίους.

Ζάρκον—Χάνι Ρεβενί—Τύρναβος—Καζακκλάρ—Μακροχώρι.

Τὴν 5 1/2 πρωῒνων ὄραν τῆς ἐπαύριον κατέλειπον τὴν Κούτραν μετὰ τινὸς εὐσταλοῦς εὐζήνου, ὃν εὐγενῶς φερόμενος μοι ἔδωκεν ὡς συνοδὸν ὁ φιλοξενήσας με ἀξιωματικὸς κατῆλθον εἰς τὸ μίαν ὄραν κἀτωθὶ κείμενον χωρίον Ζάρκον, διότι ἢ διὰ τῶν συνόρων εἰς Τύρναβον ἄγους, ἢν κοπιώδης ἂν καὶ συντομωτέρα. Ἀποχαιρετίσας τὸν συνοδὸν εὐζήνον ἐν Ζάρκῳ, ἠρξάμην βαδίζων πρὸς τὸν Τύρναβον ἐπὶ τῆς ἀπὸ Λαρίσσης εἰς Τρίκαλα ἀμαξιτῆς, ἢτις ἀπὸ τοῦ 1882 κατασκευασθῆναι πιστεύεται, ὅτι θὰ τελειώσῃ μετὰ ἑνα αἶωνα. Ἐνιαχού ἐργάζονται νοχελῶς δύο ἢ τρεῖς ἐργάται. Αἱ γέφυραι κατασκευασθεῖσαι ζύλιναι ἐσῆλθον ἤδη,

καὶ πρὶν ἢ ἡ ὁδὸς ἀποπερατωθῆ, δέον ν' ἀντικατασταθῶσιν.

Μετὰ μίαν ὄραν φθάσας εἰς μεγάλην ζυλίνην γέφυραν, ὅρ' ἦν ῥεῖ οἱ Πηνεῖος, κατέλειπον τὴν ἀμαξιτὴν καὶ παρὰ τὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ βαίνων, ἐφθάσα μετὰ 2 1/2 ἐκ Ζάρκου ὄρας εἰς τὸν στρατιωτικὸν σταθμὸν Χάνι Ρεβενί, ὀλίγα λεπτὰ κἀτωθὶ τῆς ὀροθετικῆς γραμμῆς εὐρισκόμενον. Ὁ σταθμάρχης ἀνθυπασπιστῆς ἡλιακῆς καὶ πράγματι στρατιωτικῆς, ὡς ὄλοι οἱ ἐπὶ τῶν συνόρων, μοι διηγήθη πολλὰ περὶ τῶν τελευταίων συμπλοκῶν, εἰς ἃς ἔλαβεν ἐνεργὸν μέρος, προαχθεὶς διὰ τοῦτο, καὶ με ἐφιλοξένησεν ὡς ἠδύνατο καλλίτερον. Τὴν 4 μ. μ. κατέλειπον τὰ συνόρα, ὅπως ἐπισκεψθῶ καὶ ἄλλα μέρη τῆς Θεσσαλίας, ἰδίαν δὲ τὰ περίφημα Τέμπη, πρὸς ἃ ἦδη καὶ κατ' εὐθείαν βαδίζομεν, ἐπὶ στενῆς στρατιωτικῆς ὁδοῦ, κατασκευασθεῖσης κατὰ τὴν τελευταίαν ἐπιστρατείαν. Ἐφθάσαμεν μετὰ 3/4 εἰς μεγάλην πηγὴν ψυχροτάτου ὕδατος παρὰ τὴν ὄχθην τοῦ Πηνεῖου καὶ οὐ μακρὰν εἰς χωρίον Γούνιτσα. Ἐκεῖθεν κατῆλθον εἰς τὴν πεδιάδα, πρὸς βορρᾶν τῆς ὁποίας ἐφάνθησαν ὑψόμενα ὁ Ὀλυμπος καὶ ἡ Ὄσσα, ἐν τῷ μέσῳ δὲ λευκάζουσα ἡ Λάρισσα.

Μετὰ 2 1/2 ἐκ Ρεβενίου ὄρας εὐρισκόμεθα εἰς Τύρναβον, νεωτέραν κομπολίαν ἔχουσαν κἀλλίστα φρενῆνια ὕδατα, ἠμίσαιαν ὄραν ὑπὲρ τὴν ὁποῖαν κείται ἡ ὀροθετικὴ γραμμὴ καὶ οὐ μακρὰν τὸ γνωστὸν Γριτσόβαλι. Οἱ μεγάλοι ἐνταῦθα τουρκοὶ στρατῶνες, οἵτινες δι' ὀλιγίστης δαπάνης ἠδύναντο νὰ περιλάβωσι περὶ τὰς 6,000 στρατιώτας, ἀπεβήντες εἰς τὴν τύχην των, κατέβησαν ἤδη διὸ ἠναγκάσθη τὸ ἐνταῦθα σταθμεῖον συνταγμα τοῦ ἱππικοῦ νὰ μετασταθμεύσῃ εἰς Λάριссαν, ἢς τὸ λασιώδες ἔδαφος εἶνε πάντη ἀκατάλληλον δι' ἀσκήσεις ἱππικοῦ. Ἐν τῷ μικρῷ ἐνταῦθα ξενοδοχείῳ δύναται τις νὰ διέλθῃ τὴν νύκτα ὄχι ἀσχημα. Τὴν αὐτὴν τῆς ἐπαύριον περὶ τὴν 4 1/2 διαβάς διὰ ζυλίνης γεφύρας τὸν ἐκτὸς τῆς πόλεως ξηρὸν ποταμὸν Ἐρηιᾶν ἐφθάσα μετὰ 1 ὄραν εἰς τὸ χωρίον Καζακκλάρ ἔχον 2,000 κατοίκους καὶ ἐκτεινόμενον κατὰ διαφόρους συνοικίας ἐπὶ ἐκτάσεως 3/4, ὡς πόλις τις: «Εἶνε κ' ἢ Σταμποῦλ μεγάλη, μὰ σὰν τὸ Καζακκλάρ δὲν εἶνε» εἶπε Τούρκος τις, ἐκφράζων τὸν θαυμασμὸν του διὰ τὴν ἐκτασιν τοῦ χωρίου. Τὸ Καζακκλάρ εἶνε κεφαλοχώρι, ἢτοι δὲν ἀνήκει εἰς ἀνεργάτους ὡς τὰ πλεῖστα χωρία τῆς Θεσσαλίας. Ἐκαστος εἶνε κύριος τῆς γῆς, ἢν καλλιεργεῖ. Διὰ τοῦτο εὐχαρίστως τις βλέπει τοὺς κατοίκους πυρετωδῶς ἐργαζομένους, διότι γνωρίζουσιν, ὅτι πᾶν ὅ,τι ἀποκτησῶσι θὰ ἀνήκῃ ἀποκλειστικῶς εἰς αὐτούς, ἐνῶ ἀλλοχού τῆς Θεσσαλίας οἱ ἄνθρωποι δὲν ἐργάζονται πολὺ, εἰσὶ δὲ καὶ νοχελῆς. Τὸ σπουδαιότερον λοιπὸν ζήτημα, ὅπερ δέον νὰ ἐπασχολήσῃ τὰς κυβερνήσεις μας εἶνε πᾶς νὰ καταστήσῃ καὶ τὰ λοιπὰ χωρία τῆς Θεσσαλίας ὅμοια πρὸς τὸ Καζακκλάρ. Μετὰ ἠμίσαιαν ὄραν συνήντησα αὐτὴς τὸν Πηνεῖον, ὃν διῆλθον ἐπὶ τριγωνικῷ σκαφιδίῳ, ὀδηγούμενον ὑπὸ τινος τυφλοῦ. Δὲν ἔχει τις ἢ νὰ φωνάξῃ εἰς τὸν τυφλὸν πορθμία, καθήμενον εἰς τὴν ἀντίπερην ὄχθη, ὅτι

θέλει νὰ διέλθῃ· ἀμέσως αὐτὸς ὀδηγούμενος ὑπὸ τινος σχολίου φέρει τὸν διακῆτην ἐκ τοῦ ἐνὸς μέρους εἰς τὸ ἄλλο. Ὁ δυστυχῆς τυφλὸς! διὰ τὸν κόπον του δὲν θέλει περισσοτέρως τῶν 10 λεπτῶν. Μετὰ 1/4 ἐφθάσα εἰς τὸ τριγωνικὸν Μπάκρανα, ἐν μέσῳ τῶν πενήγρων οἰκίσκων τοῦ ὁποῖου ἐξέγει ὄραια νεοδημητος οἰκία ἀνήκουσα εἰς τὸν ἀνεργὴν τοῦ χωρίου. Ἐντεῦθεν μετὰ 1 1/2 ὄραν ἐφθάσα εἰς τὸ Μακροχώρι, ὑπὸ Τούρκων οἰκούμενον. Οἱ Τούρκοι τὸσον φανατικοὶ εἶνε, ὡστε εἰς οὐδὲνα Χριστιανὸν ἐπιτρέπουσι νὰ κατοικήσῃ ἐνταῦθα. Μόνον εἰς Χριστιανὸς ἐτόλμησε ἀπὸ τῆς προσαρτήσεως νὰ ἀποκατασταθῆ, ἀλλ' ὅπως φύγη οἱ Τούρκοι τῷ ὑπόσχονται, ὅτι ἀγοράζουσιν εἰς πενταπλασίαν ἀξίαν τὰ κτήματα του. Πλὴν αὐτοὶ εἶνε καὶ δύο Χριστιανοὶ χαντζῆδες ἀνεκτοὶ ὡς ἐκ τοῦ ἐπαγωγῆματος των. Τὰ μαγαζιά των πλὴν ὀλίγων κυτίων πυρεῖων καὶ μικρῶν ἄλλων πραγμάτων ἀξίας 100 ἐν ὄλῳ δραχμῶν οὐδὲν ἄλλα περιέχουσι. Μόλις ἠδυνήθησαν νὰ μοι προμηθεύσωσι τεμάχια ξηροῦ ἄρτου καὶ ὀλίγα ὄα. Αἱ γυναῖκες διερχόμεναι πρὸ ἐμοῦ καλύπτουσι τὸ πρόσωπον, τὰ δὲ τουρκοκαίδα μακροθῶν ἰστάμενα με περιεργάζονται μετ' ἀπορίας.

Ὁ θέλων νὰ κοιμηθῆ εἰς Μακροχώρι ἢ νὰ ἀναπαυθῆ, δὲν ἔχει ἢ νὰ ἐξαπλώθῃ ὑπὸ σπῆν σιάν τοῦ χανίου. Τὴν 5ην ὄραν μ.μ. ἀναχωρήσας ἐντεῦθεν, κατῆλθον εἰς τὴν ἀμαξιτὴν Λαρίσσης-Τεμπῶν, ἢτις πολὺ κακῶς διατηρεῖται, καὶ μετὰ 1 ὄραν ἐφθάσα εἰς τὸ χωρίον Κατζόμπασση, τὸ ὁποῖον ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεως τῶν Τούρκων κατοικεῖται ὑπὸ μόνων Χριστιανῶν, ὡς καὶ τὸ χωρίον Μπαμπᾶς, εἰς ὃ φθάνομεν μετὰ 1 ὄραν, διερχόμενοι διαφόρους μικροὺς ἀμπελώνας καὶ ἀγροὺς καλλιεργημένους. Οἱ Ἀμπελακκῶται ἠγόρασαν ὄλα τὰ ἐνταῦθα κτήματα τῶν Τούρκων. Ὀλίγα λεπτὰ ΒΔ εἰς τὴν ἀντίπερην ὄχθην τοῦ Πηνεῖου κείται τὸ χωρίον Μπαλαμοῦτι, οὐ μακροθῶν φαίνονται οἱ ἐργῶμοι ἤδη μιγαρέδες καὶ ὑπεράνω, ἐπὶ τῶν κατωφερῶν τῆς Ὄσσης, κείται ἡ ὄραια κώμη Ἀμπελάκια, εἰς ἃ ἐκ τῆς μεγάλης ὁδοῦ ἀγεί ἀγάντης ἀμαξιτῆ ἐντὸς 1 ὄρας ἐκ τοῦ Μπαμπᾶ.

Ἀμπελάκια

Τὰ Ἀμπελάκια, ἢ περιώνυμος καὶ ὄραια κώμη, ἢτις κείται ἐπὶ τῆς Ὄσσης ἀπέναντι τοῦ Ὀλύμπου καὶ ὑπεράνω τῶν Τεμπῶν καὶ τοῦ Πηνεῖου καὶ οὐ μακρὰν τῆς θαλάσσης τοῦ Θερμαϊκοῦ, ὑπῆρξε κατὰ τὰ τέλη τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρίδος καὶ τὰς ἀρχὰς τῆς παρούσης, ἢ ἀκακοτέρα τῶν ὑπὸ τὴν Τουρκίαν Ἑλληνικῶν κοινοτήτων, ἢτις, ὡς λέγει σύγχρονος περιηγητῆς, ὁμοίως μᾶλλον πρὸς κώμην τῆς Ὀλλανδίας ἢ πρὸς Τουρκικὸν χωρίον. Ἐδῶ κατὰ τὰ ἔτη ἐκείνα ἠμαρσεν ἢ περίφημος βαφικὴ βιομηχανία, χάρις εἰς τὴν ὁποῖαν τὰ Ἀμπελάκια ἀπῆλθον σιγῶν πλοῦτος καὶ εὐημερίας. Ἐν ὄλῳ ὑπῆρξον ἐνταῦθα 24 νηματοδοφεῖα, ἐνθα ἐργάζοντο ἄπαντες οἱ κάτοικοι μικροὶ καὶ μεγάλοι, γυναῖκες καὶ ἄνδρες, κλῶθοντες τὸν βύμβακα καὶ βάφοντες δι' ἀνεξίτηλων χρω-

μάτων τα νήματα, άτινα ούτως έστελλον εις πλείστας βιομηχανικάς πόλεις τής Ευρώπης επί άδρ' κέρδει. Προόντος του χρόνου έσχηματίθη ένταύθα μεγάλη έτερόρρυθμος έταιρία, ής προΐσταντο τρεις διευθυνταί, οι και άρχηγοί τής κοινότητος. Έκτοτε ιδρύθησαν πλείστα πρακτορεία προς διάδοσιν τής βιομηχανίας ταύτης και ιδί' εν Βιέννη, και τοσοούτον τεχνώντως διαργανώθη ή έταιρία, ώστε τα κέρδη άνήρχοντο και μέχρις 100 % Δέν ήσαν δέ μόνον εργατικοί και βιομήχανοι οι εύφεις Άμπελακίωται, αλλά και γενναίοι ως έμπρέπει εις τους κατοικούντας τήν Όσσα και τόν Όλυμπον, πολλούς δέ καταλείποντες τάς ειρηνικάς ήγασίας των έδράτων των όπλων, όπως αποκρούσαι τάς ληστρικάς των Τούρκων προσβολάς. Ουδείς Όθωμανός έδικαιούτο να έλθη εις Άμπελακία, τους δέ όλίγους φόρους των κατέβαλλον διά των πρωτογυρών και προσετώτων. Παραπλησίως δέ και ή παιδεία ήμαζεν ένταύθα ένθα έδιδάξαν κατά τήν εποχήν εκείνην οι μεγάλοι του γένους διδάσκαλοι Κουμας, Στέφανος Οικονόμου, αδελφός του μεγάλου Οικονόμου του έξ Οικονόμων, ο Κωνσταντός και ο Άνθιμος Γαζής, όστις τ' 1805 μεταβίβας έντευθεν εις Βιέννην, εξέδοτο δαπάνη πλουσίαν Άμπελακιωτών το γνωστόν λεξικόν «Γαζή». Το μεταξύ αυτών συμβόλαιον σώζεται ένταύθα παρά τινι χωρική συγγενεί των πλουσίαν χωρών.

Άλλ' αι εύτοχές ημέραι των Άμπελακίων δέν υπήρξαν μακραί. Η διχόνοια, ήτις παρακολουθεί πανταχού τους Έλληνας, και σήμεραν έτι κατατρώγει ως γάγγραινα τάς μεγαλητέρας των Έλληνικών κοινοτήτων, διήρσε και τήν κοινότητα των Άμπελακίων εις δύο φατρία, έξ ου έγεννήθησαν δικαί όλεθρια εις τά συμφέροντα τής έταιρίας. Προς τούτοις ή υπό του Ναπολέοντος πολιορκία τής Βιέννης και ή χρεωκοπία τής Αύστρίας έβλαψε μέγλωος τά συμφέροντα τής Έταιρίας, ήτις έχασεν εκ τούτου υπέρ τα 10 εκατομμύρια φράγκων. Προς δέ ο συναγωνισμός τής Μαγυεστριακής βιομηχανίας, και αι επιθέσεις του Άλφ, καταλύσαντος άπάσας τάς κοινότητας, έπέφερον τήν πτώσιν των Άμπελακίων όλίγον πρό τής έπαναστάσεως.

Τήν αυτήν τύχην υπέστη και ή τετράωρον έντευθεν απέχουσα και επί του Όλύμπου κειμένη Ραφάνη, ής αι παλαιαι οικιαί καταστράφησαν εκ πυρκαϊάς υπό των Τούρκων τ' 1878. Έν Άμπελακίαις όμως σώζονται, έτοιμόρροποι σχεδόν, αι παλαιαι αρχοντικαι οικιαί τής εποχής εκείνης κλειώσοφοι και τριώσοφοι με τους ζυλίνους κλειστούς εξώστας και τάς μεγάλας αυλάς πυκνάς εκτισμέναι. Η ώραιότερα και άρχαιότερα εκ τούτων, ήτις θα άνήκεν εις τόν πλουσιώτερον τής κοινότητος, εκτίσθη πρό 102 ετών. Αποτελείται έξ ενός υπογειού εκ μεγάλων λίθων εκτισμένου και τριών όροφων, ένθα υπάρχουν μεγάλαι ώραιαι αίθουσαι. Τα πλούσια αυτών φατώματα, αι ζωγραφίαι επί των τοίχων ζωγραφισται, τά κομψά παράβουρα και οι μικροί εξώσται διδουσαι ήμιν άμυδράν ιδέαν του τότε πλούτου και τής πρό

αίωνος μόλις εύκρείας των κατοίκων των Άμπελακίων. Εκτός τής κόμης κείνται και τά έρείπια των εργατηρίων. Τα Άμπελακία έν λαμπρά εύρισκόμενα θέσει, έχουσι κίλιστα ύδατα, πλείστα δένδρα και άμπελώνας. Επί ύψηλής τινας θέσεως κείται το μεγαλοπρεπές οικοδόμημα τής Μανιαρίου σχολής άνεγερθείσης πρό 10 περίπου ετών εκ γενναίου κληροδοτήματος του έν Σύρω άποθανόντος άειμνήστου Μανιάρη, ου τό μνημα κείται έν τή σχολή. Διά του κληροδοτήματος συντηρείται έλληνικόν σχολείον και δημοτικά άρρένια και θηλέων προς δέ άναέντε έτη δύο μαθηταί ή μαθήτριαι εκ των καλλιτέρων στέλλονται προς άποπεράτωσιν των σπουδών των. Έν τή σχολή, ήτις κρητήρησα μετά λύπης μου, ότι δέν συντηρείται πολύ καλά, ιδρύθη τελευταίως και ύφαντήριον, το όποιον εύχομαι να συνεχίση τάς βιομηχανικάς παραδόσεις των Άμπελακίων. Όλίγον κάτωθι κείται και μικρά πλατεία, τήν όποιαν ο δήμαρχος ήθελε να αυξήση άν μη άντέπραπτεν ή κυβέρνησις, ήν άντεπολιτεύετο ο δήμαρχος! Έάν πράγματι τοιοούτον τι συμβαίη, χαίρω πολύ διά τήν πτώσιν τής κυβερνήσεως, ήτις θα γείνη αιτία, όπως τα Άμπελακία άποκτήσωσι πλατείαν άξίαν του όνόματός των!

Διά των Τεμπών

Ένταύθα έφιλοξενήθη παρά τινι εύγενεί φοιτητή, άν και ο δήμαρχος είχε τήν καλωσύνην να ζητήση όπως με φιλοξενήση. Τήν πρωίαν περί τήν 4 1/2 κατήλθον μετ' άλλων δύο φοιτητών εις τά περιώνυμα Θεσσαλικά Τέμπη. Μετά 1 1/2 ώραν καταβάντες τά κρσπεδα τής Όσσης, έφθάσαμεν εις το Χάνι τής Κοκώνας, παρά τήν είσοδον των Τεμπών κείμενον. Η κοκώνα είναι ή τελευταία φάσις του μεσαιωνικού μεγαλείου ή κατά τους τελευταίους χρόνους αρχόντισσα, ή εκπροσωπούσα τάς έν τή Δύσει δεσποίνας των ύψηλων πύργων, κάτωθι των όποιων έφρουεύντο, δι' έν αυτών βήμα, οι κάλλιστοι τών ιπποτών. Το ένταύθα χάνι άνήκεν άναμφιβόλως εις τινα κοκώναν κατά τήν άκμήν των Άμπελακίων και ταύτης διετήρησε μέχρι σήμεραν το όνομα.

Τά Μετέωρα και τά Τέμπη εινε εκ των θαυμάτων τής Ανατολής. Ούδεμία περιγραφή δύναται να εξεικονίση και κατ' έλάχιστον τήν τοιαύτην τής φύσεως μεγαλοπρέπειαν. Ο Όλυμπος και ο Κίσσαβος (Όσσα), τά δύο βουνά, τά όποια κατά το δημώδες ποίημα *μαλλώνουν* έχωρισθησαν άλλήλων διά του Πηνειού, όστις έντευθεν εκβάλλει εις τόν Θερμαϊκόν. Κατά τούς προϊστορικούς χρόνους ή Θεσσαλία έσχημάτιζεν άπέραντον λίμνην, άπανταχόθεν υπό όρέων περικυκλωμένην. Χωρισθέντος είτα του Όλύμπου από τής Όσσης εκ σεισμού, ή λίμνη άπεξηράνηθη εκχυθείσα εις τήν θάλασσαν διά του ρήγματος των δύο βουνών, το όποιον άποτελεί τά περίφημα Θεσσαλικά Τέμπη, άτινα ο λαός καλεί *Ανκόστομο*. Δι' αυτών ο Πηνειός εκ του Πίνδου πηγάζων κυλίσται μεγαλοπρεπώς εις τόν Θερμαϊκόν. Η πλήρης άναμνήσεων ποιητική των Τεμ-

πών κλειώσοφια, ήτις ήτο καθιερωμένη εις τήν λατρείαν του Άπόλλωνος, — όστις, όπως εξηγησθή διά τόν φόνον του Πύθωνος, έλούσθη εις τά ύδατα του Πηνειού — υπήρξε καθ' όλας τάς εποχάς, ιδί' επί Ρωμαίων, άρκούντως εύχυρομένη, προς προφύλαξιν έξ εισβολών εκ τής θαλάσσης. Έγλυκοχάραζεν, ότε εισήλθομεν εις τά Τέμπη. Ίνα συλλάβη τις ιδέαν τινά των Τεμπών, δέν να φαντασθή δύο βουνά απέχοντα άλλήλων όλίγα μέτρα μεταξύ αυτών ρεει ο Πηνειός και παρ' αυτών εκτείνεται ή άμαξιτή κατασκευασθείσα επί τής αρχαίας όδου, έφ' ής φαίνονται και νύν έτι τα ίχνη των παλαιών άμαζιών. Η κλειώσοφια αυτη διαφέρει περί τήν میان ώραν, που μεν επί πλέον στενωμένη, που δε πλατυνομένη, είτα των δύο βουνών έτι μάλλον χωριζομένων, άνοίγεται μικρά καταφύτος πεδιάς φθάνουσα μέχρι τής θαλάσσης του Θερμαϊκού.

Επί των κρσπεδων του Όλύμπου και τής Όσσης φύονται πλείστα άγρια δενδρύλια, εν μέσω των όποιων έκφυγει ή άγρία περιστέρα και ο κόσσυφος ήδεως ψάλλον παρά τάς όχθας του Πηνειού ύψούνται υπερωμεγέθεις πλάτανοι, και εις τόν ποταμόν χύνονται εκ των βράχων διάφοροι πηγαί κρυσταλλωδών ύδάτων. Ένα διηνεκές βασιλεύει έν τή τερπηή ταύτη κοιλάδι, ήν περί τήν μεσημβρίαν μόνον διέρχεται, όπως χαίρετιση, ο ήλιος μεταβάντων εις τά βασιλεία του. Όλίγα λεπτά μετά το χάνι διήλθομεν παρά τήν Άνεμότροπα, ήτις εινε λίαν περιέργως μικρά δύο μόλις ποδών περιπερείας έντό: του βράχου ένθα ακούεται άδιχλειπτος θόρυθος ωπει πνέοντος άνεμου και έξ ής εξέρχεται δροσερά αύρα. Πολύ άληθώς περιέργως όπή! λέγουσιν ότι φθάνει εις τήν κορυφήν βουνού τινος. Έντευθεν στενωύνται πλείοτερον τά Τέμπη και δέν ακούει τις ή τόν κρότον των εις τόν ποταμόν ρεουσών πηγών. Πρώτη τούτων εινε ο Κρυσόλογος, πολύ ψυχρά ως εκ του όνόματος φαίνεται, περί ής υπήρχε ή εξής παράδοσις: Σουλτάνος τις έλθών ένταύθα και διψήσας, παρεκάλεσε τόν ακολουθούοντα ίμάχην να τ' φέρη ύδωρ. Ο ίμάχης άντι τούτου έβύθισε τά δάκτυλα τής δεξιός εις τήν γήν και έν τ' άμα, ω του θαύματος! άνέβλυσαν πέντε πηγαί κρυσταλλώδους ύδατος. Ηδη τέσσαρες μόνον υπήρχουσι, τής πέμπτης καταχωσθείσης. Άνωθι επί του βράχου κείται και το Κίστρον τής Όρηός, έρείπια μεσαιωνικού φρουριου προς ενίσχυσιν των Τεμπών, περί ου όμως πολλά επί το ρωμανικώτερον διηγούνται και διάφορα υπάρχουσι δημώδη ποίηματα. Κατά τήν παράδοσιν ή Όρηά (ώραία) ήτο περικαλλής βασιλοπούλα, ήτις συλληφθείσα υπό των Τούρκων ενεκλείσθη ένταύθα. Κατωτέρω κείται επί άρχαιότερων οικοδομηθών. Ένταύθα επί του βράχου υπήρχε κεχαραγμένη και ή εξής λατινική έπιγραφή. L. Cassius Longinus procos. Tempe mvaivit. (Ο Α. Κάσιος Λογγίνος άνθύπατος ώχύρωσε τά Τέμπη.) Το μέρος άληθώς ένταύθα εινε το στενότερον και έπομένως το σπουδαιότερον υπό στρατιωτικην έποψιν. Η έπιγραφή αυτη

καλείται κοινώς *γραμμένο άλας*, διότι ο λαός φρονει, ότι δι' αυτης σημειούται το ποσόν του άλατος, το όποιον κατηναλώθη προς τροφήν των εργατών, οιτινες κατά πικραίν εποχήν κατασεύασαν τήν έντευθεν διερχομένην όδον. Ούτω φαίνεται θέλουσι να δείξωσι τόν μέγαν άριμόν, των εργατών, οιτινες έχρειάσθησαν διά τήν εργασίαν ταύτην. Μετ' όλίγον φθάνομεν εις τήν ώραιότεραν και πλατυτέραν θέσιν των Τεμπών, το Βουρλάμι (μεγάλη πηγή), ένθα υπήρχουσαν αι περισσότεροι πηγαί και αι ύψηλότεραι πλάταινοι σιιάζουσι μικράν έκτασιν όλίγων μέτρων, ένθα υπήρχε και μικρόν κρηφενείον. Έδώ ο Πηνειός έχει τά περισσότερα ύδατα και το μεγαλύτερον βίθος: τοσοούτον ήρμος και πρσς ρεει, ώστε όμοιάζει προς άκινήτουσαν λίμνην έντευθεν άνοίγονται τά Τέμπη εις κατάφυτον πεδίον, όποθεν διερχόμενος εκβάλλει εις τόν Θερμαϊκόν, σχηματίζων περί τάς εκβολάς του διάφορα έλη. Όλίγον μετά το Βουρλάμι υπήρχε ενετική γέφυρα, ήτις καταπεσούσα το πλείστον, άντικατεστάθη υπό τινος ζυλίνης κατασκευασθείσης στερεότατα κατά τήν επιστρατείαν. Μετά 3/4 διερχόμενοι διά τής καταφύτου πεδιάδος, και κύπτοντες υπό μεγάλα δένδρα δι' όδου κοιορτώδους, φθάνομεν εις το χωρίον Ασσποχώρι (όνομα και πράγμα!) και μετά 2 παρά 1/4 εις Τζάγχι, ώραιον παραθαλάσσιον χωρίον, ου οι κάτοικοι άσχολούονται το πλείστον εις τήν νυτιλιαν. Είμεθα ήδη εις τάς άκτάς του Θερμαϊκού εκεί, ένθα το κύμα καταφιλεί τά κρσπεδα τής μέχρις ένταύθα καθηκούσης δενδρήσεως Όσσης, κατάφυτα εκ καστανεών, φιλυρών, όξυών, έλκτων, δρυών και άλλων δένδρων. Μακράν εις τόν όρίζοντα άμυδρώς καθοράται ή Χαλκιδική, ή μαγευτική χερσόνησος τής ποθητής Μακεδονίας. Το Τζάγχι στερείται κελών ύδάτων, δέν έχει δέ ούτε καλόν κλίμα ένεκα των πλησίων βάλτων. Άλλ' ή γλαυκή θάλασσά του προσελκύει το θέρος άρκετάς οικογενειας χάριν των λουτρών, τά όποια σημειωτέον γίνονται έν υπαίθρω, ένφ νομίζω θα ήτο πολύ εύκολον να κατασκευασθ' έν μικρόν παράπηγμα υπό τής δημοτικής αρχής. Φαντασθήτε, ότι κυριαί τινες έπεριμένον μακρόθεν, όπως τελειώσωμεν ήμεϊς το λουτρόν μας και καταλάβωσι τήν θέσιν μας! Μέχρις ιδ' φθάνει από Λαρίσσης άμαξιτή, ήτις πιστεύω, ότι εινα ή χειροτέρα όδος τής Έλλάδος άν και πολύ κόσμος διέρχεται έντευθεν, μεταβάντων εις τά δύο ώρας νοτιώτερον κείμεγα ίαματικά λουτρά του Τζάγχι «Κόκκινο Νερό».

Τήν 5 1/2 μ. μ. άναχωρήσαντες έντευθεν επανήλθομεν έντός 2 1/2 ώρων εις τήν θέσιν Βουρλάμι των Τεμπών, ένθα είμεθαμεν, όπως απολαύσωμεν αυτών και τήν νύκτα, όποτε περί το μεσονύκτιον θα άντέλλεν ή σελήνη. Η άπόλαυσις δέν εινε μικρά: εκάστη ώρα τής ημέρας εις τά Τέμπη έχει ιδία θέλητρα. Ηνάψαμεν μεγάλην πυράν όπως προφυλαχθώμεν εκ του νυκτερινού φύγους, όπερ ως εκ τής ένταύθα ύγρασίας δέν εινε εύκαταφρόνητον και άνεμεινάμεν τήν ανατολήν τής σελήνης, ήτις μετ' όλίγον προβάλλουσα εκ τής Όσσης έρριπτεν εις τά

Τέμπη τάς άργυράς τής άκτίας, υπό τάς όποιας έφαινετο μαρμαίρον το ήμισιον ρείθρον του Πηνειού. Ωνύξ μυστηριώδης, νύξ πλήρης μαγείας αλαλήτου, δέν ήλθεσ δια να φέρη τόν ύπνον εις τους θνητούς!

Τήν 1 μετά το μεσονύκτιον άναχωρήσαντες έντευθεν επανήλθομεν νύκτα έντός 2 1/2 ώρων εις τά Άμπελακία, όποθεν μετά του ενός των φίλων φοιτητών, του έτέρου μείναντος εις το χωρίον, άνήλθον άμέσως δια καταφύτου και άνάντους όδου τήν ύψηλήν κορυφήν του Προφήτου Ηλία, ένθα όμώνυμος ναίσκος, όπως ιδώμεν τήν ανατολήν του ήλιου. Το φύχος τόσον δρμύ-ήτο, ώστε κατελήφθην υπό σπασμοδικού ρίγους: άλλ' ή μεγαλοπρεπής ανατολή του ήλιου και ή έντευθεν θεα άπεζημίωσε ήμας δια πάντα κάπον. Περί τήν 6 1/2 ώραν εύρισκάμεθα αύθις εις Άμπελακία, ένθα διήλθον τήν ήμεραν κοιμώμενος ως νεκρός μετά τήν άύπνιαν.

Τήν επαύριον περί τήν 2 1/2 μετά το μεσονύκτιον άναχωρήσας έξ Άμπελακίων υπό το σεληνιαίο φως, έφθασα μετά 6 ώρων συνεχή πορείαν δια πεδιάδος άδένδρου, ζήρας και άκαλλιεργήτου εις τήν πρωτεύουσαν τής Θεσσαλίας Λάρισσαν.

(έπειτα) Γ. ΦΡΑΓΓΟΥΑΝΗΣ

ΡΩΣΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΑΛΕΞΑΝΔΡ ΜΙΡΙΑΝΙΚΩΦ

ΕΚΪΣΤΩΝ ΤΟΥ ΔΟΜΑΤΣΕΦΣΚΗ

(Α ε γ η μ α)

(συνέχεια και τέλος)

Δύο παρήλθον μήνες. Έγώ μετώκησα εις νέαν κατοικίαν, όπου από τής πρώτης ήμερας εξεπλάγην και έχάρην εκ τύχης: το σαμβάριον μου εκόμισεν ή Βέρια — αυτη έβλεψα ή ευείδης κόρη, ήτις υπηρέτει τους Μιριάνικωφ.

«Α!... τώρα θα μάθω τά πάντα!...» διελογίσθην.

Η Βέρια μ' άνεγνώρισεν έπίσης. — Καλά το λένε, πώς βουνο με βουνο δέ σμίγει! ειπεν αυτη μεδιώσα και παρατηρούσά με.

— Ναι, και σεις μήπως μ' ένθυμισθη; — Πώς να μη σάς ένθυμούμαι! εκάθασατε άντικρυ μας 'ς το σπίτι του Ίβάνωφ. Είχατε μάλιστά και ένα μικρό σγουρό σκυλάκι!

— Ναι, ναι. Και τί γίνεται ο Άλεξάνδρ Μιριάνικωφ; Πρό πολλού τόν άφίσατε;...

— Θα εινα δύο μήνες.

— Και διατι σάς άπέλυσε;

— Έχετε λάθος, δέν μ' έβγαλ' εκείνος! έγώ μόνη μου έφυγα!...

— Έλα τώρα! έγω γνωρίζω μάλιστά και διατι σάς άπέλυσεν.

— Αι, γιατί λοιπόν, π'ήτε το!...

— Διότι άφίνατε να έρχεται 'ς τήν γυναικά του ο Ξανθός εκείνος με το καπέλο...

— Έχετε λάθος!... Κανένας Ξανθός δέν ήτονε' να λοιπόν!...

Άλλά μετά παρέλυσιν ήμερών τινων ή

Βέρια έγινετο όμιλητικώτερα, χάρις εις τά γλυκεία δίπυρα, άτινα ύπερηγάπα και τά όποια τή παρείχον δασιφύλας.

— Όρίστε, θα σάς διηγηθώ όλην αυτην τήν ιστορίαν; αλλά να μη τήν π'ήτε σε κανένα, μοι ειπε, ποτέ.

— Σοι δίδω λόγον τιμής, ότι εις κανένα ζέν θα το ειπώ.

— Ακούσατε λοιπόν. Πραγματικώς ήτο αυτος ο Ξανθός... Η κυρία άν και αγαπούσε τόν Άλεξάνδρ-Μιριάνικωφ, αλλά, βλέπετε έμεϊς ή γυναίκες είμαστε αδύνατες — άργει να γείνη το κακό, άν δέν συλαχτής;... έπειτα αυτοι οι άντρες, κάνουν κάθε μέσο για να σε καταφέρουν και σε άπατήσουν — τί να κάμης;...

— Κ' εκείνος τήν αγαπούσε;... δέκοψα τήν διηγούμενην.

— Τήν αγαπούσε φοβερά, αλλά δέν τό έδειχνε, τέτοιο χαρακτήρα είχε. Άλλοι άνδρες, με τήν αλήθεια, τους βαρύνσαι πειά' όλο αγαπώ και αγαπώ — αυτο, σαν τάς άμαρτιαίς των το συγαινόνται ή γυναίκες. Λοιπόν, έρχόντανε αυτος ο Βορίς Νικολάιτς ο Ξανθός — δυο βδομάδες κατά σειρά, και ο άφέντης δέν είχε λάθη καμιά τέτοια ύποψία. Μία φορά όμως, αφού έβαλα μέσα τόν Βορίς Νικολάιτς, άρχισα να καθαρίζω τήν κλειδιώνα τής οζώπορτας. Καθαρίζοντας έτραγουδούσα: «Δύο πολύκρια είμαστε» έξαφνα — να σου ο άφέντης!.. Μ' έπιασε τούρτουρο και παραλύσανε τά χέρια μου. Αι, έσκέφθηκα, πρέπει να είδοποιήσω τήν κυρία. Άλλά μόλις ήτέλησα να τρέξω 'ς τήν κάμαρα, εκείνος μου βάζει με φωνή: «Στάσου!... Μείν' ιδώ!...»

Τί ήμπορούσα να κάμω — έμεινα, κ' εκείνος σιγά-σιγά από τήν οζώπορτα, από τή σάλα και παραπέρα... έφορούσε γαλόσσαις λαστιχίναις — που ν' ακούση κανείς. Έτραμαν τά γονάτά μου και δέ 'μπορούσα να κρατηθώ στα πόδια μου... Έξαφνα άκουσα τήν κυρία που έβαλε φωνή... ωχ, άκόμη και τώρα με πιάνει τρόμος, έτσι που τράμαζα τότενες!... Έξαφνα άκούω τόν Άλεξάνδρ-Μιριάνικωφ να λέγη του Ξανθού: «Αχ, λέγει, σάς παρακαλώ μην άνησυχήτε!... μη ταράζεσθε...» Να γελάς κανείς! Έγώ έθαρούσα, πώς το όλιγώτερο θα τόν έσκότωνε, ή θα τόν έσπανε στο έζυλο (γιατί όταν έπέρασε, εκρατούσε το χονδρό ραβδί του) κ' εκείνος άκόμη του λέγει: «μην άνησυχήτε... σαν 'ς το σπίτι σας!...»

— Αι και ο Ξανθός, τί έκαμε; ήρώτησα τήν διηγούμενην.

— Για γέλοια!... Έμουρμούριζε κάτι. «Με συγχωρείτε», λέγει! «έγώ, λέγει, δέν υπέθετα...» Βλέπω, να και έρχονται. Ο Ξανθός κατακόκκινος από τή ντροπή του, και ο Άλεξάνδρ-Μιριάνικωφ να του λέγη: «Α, δέν εινα τίποτε!... Τι λόγος!...»

Κ' έτσι, ο φτωχός ο Βορίς Νικολάγεβιτς, τώστριψε με το φράκο και το καπέλο του, κ' έμπερδευόντανε τά πόδια του, και καταντροπιασμένος όλο έζητούσε συχώρεσι, ο δε Άλεξάνδρ-Μιριάνικωφ να του λέγη: «Δέν εινα τίποτε!... Αδίκως άνησυχάτε!... επείτα μ' έφώναζεν να του δώσω το παλτό του.

— Αι, έπειτα, τί συνέβη;... άνυπομό-
ως ήρώτησα.

— Τώρα, θα φθάσωμε κ' εκεί. "Αμα ό
ξένος έβγήκε, — ό άφέντης έχαμε ένα δυό
δρόμους στη σάλα και μου λέγει έπειτα:
«Βάρια!... πήγαινε εις την μπουραριάν να
είπης να στείλουν μια δωδεκάδα μπουραρις,
πάρε και μία μπουτιλια κονιάκ' εις τας εξ
είμαι ιδώ». "Αμα τὰ ειπε αυτά, έβγήκε.
"Εγώ έτρεξα 'ς την κυρία — την ήγαρα πλα-
γιασμένη τή φτωγή και με νεύρα. "Αρχισα
μέ ζύδια και με κολόνια — και ήσυχασε λι-
γάκι. «"Αχ!... Τί θέλει να κάμη... άχ!...
ή δύστηνη!... πώς θα τον κυττάζω τώρα
στα μάτια!... Θεέ μου, Θεέ μου!... » "Όλο
έτσι δά' εφώναζε, ξέρετε. Πώς επέρασαμέ
μαζύ της ίσα με τας έφτά, μα τόν Θεό,
δέν ήξεύρω. "Αξαφνα άκούομεν τό κου-
δοῦνι. "Εγώ έτρεξα ν' άνοιξώ. Βλέπω τόν
άφέντη, κ' από πίσω του, δυό κορίτσια,
έτσι δά.. ντυμένας 'ς τό βελούδο και 'ς τό
μετάξι, και τὰ μούτρα τους, άν' πής, κα-
τακόκκινα βαμμένα — φοβερό πράγμα! Και
ήτονε όλίγο 'ς τό κέφι, ή μια μάλιστα.

«Βάρια!...» μου φωνάζει ό άφέντης —
αφέρει μας καφέ, και πέ στην κύρια σου να
έλθη 'ς τή σάλα! » 'ς αυτάς δέλεγει: «Κα-
θήσατε, παρακαλώ, άμέσως θα σάς συστήσω
άκόμη μίαν κυριάν' θα διασκεδάσωμεν καλ-
λίτερα».

«Είδες εκεί, — με βραχνή φωνή ειπεν ή
μιά άπ' αυτάς, — έχεις ιδώ και πιάνο, "Α-
λέκο μου! θα χορεύωμε καθριλλια.

«Θα χορεύωμε, θα χορεύωμε, φιλιτάτη
μου, τώρα να πιούμε πρώτα πόνται» άπε-
κρίθηκε ό άφέντης: έπειτα λέγει σ' έμένα: «Βά-
ρια!... Γιατί δέν προσκαλείς την κυρία σου
ιδώ;... τί δέν ξέρεις πώς εγώ μονάχος
δέν πίνω καφέ;... Πήγαινε 'πέ της να έλθη
ιδώ!...».

Τί να κάμω, «πολύ καλά», λέγω, και έ-
φυγα από τή σάλα' δέν με βραστά όμως ή
ψυχή μου να 'πάγω 'ς την κυρία, την έλυ-
πούμουνα, ξέρετε. Σκεφθήτε το και σεις,
συντροφισσά τους ήτονε;... Αύτηνης ό πα-
τέρας ήτανε στρατηγός, άνετράφηκε καθώς
πρέπει, άμ' αυτάς τί; κορίτσια, να κορίτσια.

— Αι λοιπόν, την ήνάγκασε την γυναϊκά
του να έξέλθη; ήρώτησα.

— Σταθήτε, σταθήτε. Στέκομαι 'ς τό
μαγειρείο κκι άκούω πώς τας τρατέρνει.
Και δός του εκείναις και καταϊβάζουν αυτό
τό κονιάκ και τό ρόμι, πού εινε φόβος και
τρόμος!...

« Ημιά, βλέπω πώς άρχισε να χορεύη πειά
και να γυρίζη σαν ζευαλισμένη. «Βάρια! »
... άκούω να με φωνάζη πάλιν ό άφέντης:
πού 'ς την όργή επήγες, φώναζε την κυρία
σου!... ». "Εμείνα, ξέρετε, μου ήλθανε τὰ
δάκρυα, πώς να 'πά' να την φωνάζω;...
"Ψυχή μου, "Αλέκο!... πάμε 'μες καλλίτερα
και τήν 'βρίσκομε!... φωνάζει ή μιά. «Πά-
με, πάμε! » λέγει ό άφέντης.

Τὰ κορίτσια 'σαν άφρονισμένα έπρίχτηκαν
'ς τήν κάμαρα της φτωχής. "Ό άφέντης σιγά
σιγά τας άκολουθούσε και έστάθη στό κα-
τόφλιο. "Αν και ήθελε, να χαμογελάση,
ήτανε όμως ό φτωχός χλωμός σαν τόν τύχο.

«Βάρια!... φέρε μας ιδώ τόν καφέ και ό,
'άλλο εινε άπάνω 'ς τό τραπέζι», μου ειπε.
"Όχι δέ μπορούσα να πω, τὰ έφερα.
«"Επέκρασαν πέντε λεπτά, άκούω, δέν έ-
βάσταζε της κυρίας μου ή καρδιά' σαν φλο-
γισμένη επετάχθηκε 'ς τή σάλα. Τὰ μαλλιά
της ήτανε ξέπλεκα, κ' έτρεχαν τὰ μάτια της.
Βάζει μια φωνή.

— "Αλέξανδρε!... Πί ειν' αυτά πού θέ-
λετε να μου κάμετε;!...

— Τίποτε περισσότερο, άφ' ότι κάμετε
σεις...

— "Αλλ' εγώ όπως δήποτε ειμαι γυναϊ-
κα, λυπηθήτε με!... όσον και άν έφταιξα,
τουτό όμως εινε παραπολύ!... "Ενόησα την
ιδιάν' σας, άρκει, άρκει, "Αλέξανδρε!... Διω-
ζετε άπ' ιδώ, αυτάς τας γυναϊκες, αύτή
τή στιγμή, διαφορετικά θα πέσω από τό
παραθύρι!... Σάς τό άπαίτω, διωζέτε τας!...

— "Α!... Δέν πέφετε 'ς τὰ ποδια μου,
δέν τὰ άγκυλιάζετε, δέν τὰ φιλείτε και δέν
τὰ βρέχετε με άφρονα δάκρυα, αυτό εινε
καλό σημείο... "Ετσι τό καταλαβαίνω...
Βάρια!... προβοδίσε τας κυρίας και δόσε
μας ιδώ τόν καφέ, εφώναζεν ό άφέντης.

— Και πώς περνούν τώρα; Καλά;...
ήρώτησα.

— Πώς θέλετε να μη ζήσουν καλά; Ζούν
σαν τὰ περισσότερ' κ' α. Κρίνετε και μόνος σας
'μπορείτε για ένα τέτοιον άντρα να μη τρέ-
φης αίσθημα;... "Αν ήταν άλλος, και τή
γυναϊκά του ή θα την έσκότωνε ή θα την ά-
φινε μισοπεθαμένη, και τήν έραστή εκείνης
θα τούσπαζε τήν κεφαλή, ενώ αύτός την
ιδία βραδιά έβγήκε μαζύ της να περιπατή-
ση!... "Αν δέν την άγαπούσε, δέν ήτανε
παράξενο πράγμα, αυτός όμως την άγαπή
σαν τὰ μαμάτια του. Θαύμα!...

Μετά παρέλευσιν δύο έτι μηνών, έκαμνα
τόν περίπατόν μου εις την δένδροστοιχίαν
του Μεσαίου Μκρινίκωφ, ότε μεираκιόν τι, ύ-
πέρτης ξενοδοχείου, με έσταμάτησε σχεδόν
έπ' αύτης της προκουμίας του Νέβα.

— "Ενας κύριος σάς προσκαλει να έλθητε
εις τό ξενοδοχίον του «Λονδίνο».

— Ποιος ειν' αυτός ό κύριος;

— Δέν ήξεύρω... "Εκάθητο κοντά εις τό
όργανον και ειδιάβαζε έφημεριδα και όταν
με εκάλεσε, έπέρασε 'ς τό ιδιαίτερο δω-
μάτιο.

"Εστράφη και εισήλθον εις τό «Λονδί-
νο». "Όποια δέ υπήρξεν ή εκπληξίς μου,
όταν ειδον ότι ό προσκαλέσας με κύριος ήτο
ό "Αλεξάνδρ-Μαριάνικωφ

— Καλημέρα, καλέ μου γείτον, ειπε, τεί-
νων μοι μετα χαράς τήν χειρα. Παιδί!...
Φέρε μας μίαν μπουτιλια Χέρες και άφσές
μας μόνος.

— Και λοιπόν, εξηκολούθησεν όταν έμεί-
ναμεν μόνος, φρονώ ότι εκπλήττεσθε, διότι
όχι μόνον δέν αποφεύγω τήν συνάντησιν άν-
θρώπου, όστις όπρηξε μάρτυς της άπιστίας
της συζύγου μου, αλλά μάλιστα έπιποθώ
αυτήν. Μη εκπλήττεσθε! Πρό πολλού έπι-
θύμου να θλίψω τήν χειρά σας, διότι μοι
ήνοιξατε τούς όφθαλμούς εγκάρως, ότε δέν

ήτο άκόμη άργά... "Ημεις, χάρις — μη τὰ
εκλάβητε ως φιλοφρόνημα — χάρις εις τήν
έντιμον άνάμειν σας εις τας σχέσεις μας,
διάγομεν σήμεραν φιλικώτατα. "Αν ύπάρχη
σύζυγος δυνάμενος να εινε θετικώς πεπεισμέ-
νος περί της ειλικρινεστέρας διαθέσεως και
πίστεως της συζύγου του, νομίζω, ότι ειμ'
έγω...

— Χαίρω πολύ, ειπον. "Εκ τύχης έμα-
θον ήδη τὰ καθ' ύμ' ας.

— Προσπαθών όσον οίόν τε όλιγώτερον
να εκπλαγώ περί οιουδήποτε πράγματος, δέν
εκπ'ήττομαι, άν άνθρωπος, άκουσίως λα-
βών διαφέρον εις τήν ύπόθεσιν ταύτην, σεις
μάλιστα, ίσως, προσεπαθήσατε να μά-
θητε.

« Η έπιθυμία σας εινε συγγνωστή. "Αν
ένήργησα αύτως και ουχι άλλως, τό έπραξα
διότι ύποδικαίω τήν προδοσίαν της γυναϊκός
εις πλείστας φάσεις. Προδοσία, ούτως ειπείν,
πηγάζουσα εξ άφορμής, προκαλουμένη, ή
άλλως, προδοσία μεμελετημένη, άφίσταται
πολύ εκείνης, ήτι προέρχεται ένεκα άκρίσιας
και εκ νεανικής έπιπολαιότητος. Καίτοι δέν
αιτιώμαι αυτόν τόν ξανθόν άγνωστον, (τίς
εινε, άγνωσ, άλλ' ουτε άνάγκη εινε να τόν
γνωρίσω), ουχ ήττον, δέν φρονώ δικαίον να
έπιβαρύνω με μέγα πταίματα και τήν συζυ-
γόν μου, διότι δέν εινε πάντοτε εύκολον δε-
καεπταετής παιδίον να αποφύγη τὰ δικτανα
τριακονταετούς ώραιού νέου... Μη νομίσητε
ότι κηρύττω τήν διαφθοράν, νομίζω όμως
ανάποφευκτον να μελετώ τας περιστάσεις,
τας συνοδευούσας, και έπομένως συμβαλ-
λούσας εις πᾶσαν πρᾶξιν του ανθρώπου,
αυξανούσας δέ ή έλαττούσας τό διακρα-
χθέν καλόν ή κακόν. "Αν ή σύζυγός μου
ήτο εικοσιπενταετής, θα έφερόμην διαφορο-
τρόπως προς τό κίνημά της, διότι θα άπᾶ-
ρτων παρ' αύτης πλείοτέραν κρίσιν. Κατά
τήν παρούσαν όμως περίπτωσιν, ήδυναμην
άκόμη να έλπίσω περί του δυνατού της ή-
θικής κρίσεως εις τήν γυναϊκα, και δέν ήπα-
τήην.

«Τό φάρμακόν μου, πᾶ ή αληθεία, ήτο
λίαν σκαϊόν, άλλ' ό σκοπός επετεύχθη. "Αν
εφερόμην προς τήν συζύγόν μου δι' ύβρεων,
έπιτιμησεών, άπειλών, ή, ως πράττουσιν
άλλοι, δια γροθθοκημάτων, ραδιδιακών
και πιστολισμῶν — ή γυνή αύτη δι' έμεί-
δέν θα υπήρχε' σαφηνισίας όμως αύτᾶ, το-
σοῦτον ενάργως τό κίνημά της, δείξας αύτᾶ
τόν δυνατόν εν τῷ μέλλοντι άχαριν παραλ-
ληλισμόν και παραβολήν μετά γυναϊκῶν διε-
φθαρμένων και αύτᾶς, άν δέν σωφρονισθᾶ,
έθεσα αύτήν εις παρομοίαν θέσιν ήν, μήπω
όλοτελώς διαφθαρείσα δέν ήδυνήθη να ύπο-
φέρη, ώστε ή κρίσις, επετελέσθη...

"Αγνοώ άν ήπατάτο ό πρῶην γείτον μου,
εκάστοτε όμως διαργόμενος τήν Βασιλειεβ-
σκιν "Οστροφ, λαμβάνω άφορμήν να χαίρω
διά τήν άτάραχον συζυγικήν ευδαιμονίαν
του.

(Εκ του Ρωσικού)

Α. Γ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

ΕΜΜΕΤΡΟΝ ΔΙΗΓΗΜΑ.
ΑΧΙΛΛΕΩΣ ΠΑΡΑΣΧΟΥ

"Ιωάννη Καμπούρογλω

Α.

"Ητο γλυκεία παραμονή εκείνης της ήμέρας,
"Όπου καινούργιος δρόσιζε κόσμω παληό άγέρας,
Πού ό άγέννητος Θεός 'στη Βηθλεέμ' γεννήθη
Και άναγγάλασε ή γῆ κ' έντράπη κ' έφοβήθη.
Πτωχοί και πλούσιοι, παιδιά, άνδρες, γυναϊκες, όλοι
Χαρούμενοι έτοιμάζονταν για τή μεγάλη σχόλη.
Στολιζονταν ή εκκλησιας, άστράφτον τὰ κανδύλια
"Μπρός 'στην εικόνα του Χριστού' γλυκά άντιλαλοῦσαν
Καμπάνες εις τας γαιτοναίς βιολιά έπαίζαν χιλια
Και τὰ Χριστούγεννα παιδιά 'στους δρόμους τραγουδοῦσαν.
"Βχαιρ' ό κόσμος' χαίρουνταν κ' οι πικραμένοι άκόμα,
Κ' εκείνοι πού πατοῦν τή γῆ κ' όσοις πατεί τό χῶμα!

Β.

"Στόν οὐρανό όπου άρχῆ και τελειωμό δέν έχει,
Μέσ' στόν Παράδεισο πού φῶς, δροσιά κ' άγάπη τρέχει,
Τό διαμαντέιο κ' άγιο βωλόγι θα σημάνη
Τὰ ιερά μεσάνυχτα' τή βλογημένη ώρα,
Πού βρόφος μέσα σε σπηλιά ό Λυτρωτής έφάνη
Και τ' άσμενίου οὐρανοῦ έγιν' ό κόσμος χῶρα...
Φῶς δροσερό σ' άθανάταις 'ματιαίς φεγγοβόλοῦσε'
Μοσχομυρίζαν άπειρά αιώνια λουλούδια,
Τ' άγέρι' όλόχρυσα φτερά άγγελικά έκίνοῦσε
Κ' ένα τραγουδι έγίνονταν τ' άθάνατα τραγουδια.
"Αρχάγγελοι και Χερουβείμ και Σεραφείμ κ' άηδόνια,
— "Όχι της γῆς! — έψέλνανε 'μπροστά εις τήν Παρθένω
Και της θυμίζανε πικρά κ' άγαπημένα χρόνια,
Πότε 'στην κούνια τό Χριστό και πότε 'Εσταυρωμένο...
Σ' όλίγο τὰ Χριστούγεννα του οὐρανοῦ θα ειπούνε
Κι' όλα τὰ χείλη τ' άγια με μᾶς θα φιληθοῦνε'
Τό Χερουβείμ τό Σεραφείμ θα σούφη να φιλήση,
"Ο "Άγγελος τόν "Άγγελο, "Αγια τήν "Αγια,
"Ο οὐρανός από χαρά και δόξα θ' άντηχήση
Και θα διπλάση άθάνατο φιλι τήν άρμονία!
Χαμόγελο της Παναγίας έφώτιζε τό στόμα
Κ' έφεγγε περισσότερο του οὐρανοῦ τό δῶμα
Γλυκότερα έγίνονταν τ' άγγελικά τραγουδια
Κ' έχυναν μυρωδιά διπλή τ' άθάνατα λουλούδια!

Γ.

Μέσ' στῶν "Αγίων τ' "Αγια, σ' "Αδυτα τῶν "Αδύτων
Και σε σκηνη από φτερά τῶν "Αρχαγγέλων, Μόνος,
Σε θρόνο άπάνω άστέρινο, μακρῶ άπ' όλους ήτον,
"Ο νοῦς, τό άπειρο, τό φῶς, ή δύναμις, ό χρόνος...
"Εκει Τόν "Αγιο ύμνοῦν τῶν Χερουβείμ τὰ χείλη
Κ' εκεί τὰ χείρια τ' άχραντα τήν άψυχη τήν ύλη
Τήν κάμνον κόσμους ζωντανούς, καινούργ' άστέρι' άνάπτουν
Και άστραπαίς ακοιμηταις 'στην "Οψι Του άστράπτουν.
Χαμογελά, και 'βγαίνουσε λουλούδια μυρωδά'
Κυττάζει κ' άπ' τὰ μάτια Του τ' άστρα φωτίζοντ' όλα.
"Ενας Τρου λόγος μοναχά τᾶ μουσική γεννάει
Και ή πνοή Του μυρωδιαίς χιλίων λογίων σκορπάει!

Βαθειά ειρήνη και χαρά κ' άγάπη έπλημμυροῦσε
Στόν κήπο τόν άθάνατο'
Στό περιβόλι τ' άγιο ή λύπη δέν χωροῦσε
Κ' εκεί μονάχα ή ζωή έπάταε τό θάνατο!
"Εκει άκόμη έφαινετο και τό βωδάκι, όπου
"Στᾶ φάτνη ειδε τή μορφή σαν φῶς του Θεανθρώπου,
Πού έσκυψε και έλειχε τό "Αχραντο κορμί Του
Κ' έξέστανε τὰ σπάργανα με τή ζεστή πνοή του!
Μέσ' 'στα λειβάδια τ' οὐρανοῦ τριγύριζε όλο χαρί'
— Αυτό δέν ειδε θάνατο, δέν ειδε μακελλάρη! —
Χαρά σ' εκείνους πού εκεί 'ψηλά θα ταξειδέψουν
Και του Θεοῦ τό πρόσωπο μίαν 'μέρα θ' άγαταίψουν.
Κάτω σε δέντρο πᾶχυνη δροσιάς μαργαριτάρι,
Χαράς ακτίνας έχυνη του "Ιησοῦ ή χαρή
Κ' έστέκετο 'λιγο χλωμός άπ' τό σταυρό άκόμα...
Χαμόγελο του άνοιγε τό μυρισμένο στόμα
Και εις τόν Πέτρο στρέφοντας πού 'βρίσκονταν μαζή Του,
Ειπε ή μελαγχολική και άργυρή φωνή Του
«Σ' όλίγο θενα γεννήθῶ 'στη Βηθλεέμ και πάλι:
«"Στᾶν κάτω τήν Πατρίδα μας πηγαίνομε, τήν άλλη;»
Κ' εύρέθηκαν 'στην Βηθλεέμ... τό άγιο της χῶμα,
"Εσκήρτισε σαν ένοιωσε τό θεϊκό ποδάρι:
"Εγινε όμορφότερο του οὐρανοῦ τό χῶμα
Κι' όπου πατούσε φύτρωνε λουλούδι και χορτάρι.
"Ητανε νύκτα' έλαμπε τό ίδιο εκείνο άστέρι,
"Όπου 'οι Μάγοι' έβλέπανε τή νύκτα τήν άγία'.
Πάλι ποιμένες κ' άγγελοι έψέλναν, και τ' άγέρι,
Συντρόφευε τήν άφαντη εκείνη ψαλμωδια!

Δ.

"Υπνος γλυκός έκοίμιζε τόν κόσμο' 'ς τ' όνειρό του,
"Σ τᾶ φάτνη μέσα έβλεπε παιδάκι τό Θεό του.
Χαρά τόν άπεκοίμιζε, χαρά θα τόν 'ξυπνήση,
Το μεσονύκτι τ' άγιο σ' όλίγο σαν κτυπήση.
"Μπρός ό Χριστός κ' όπίσω του ό Πέτρος περπατούσε
Και τὰ σπιτάκια έβλεπαν της Βηθλεέμ' λβάνι
Παντού έμοσχομυρίζε, κερι λαμποκοπούσε
Τι 'μέρα εξημερώνε άπ' τᾶ νυκτια έφάνη...
"Εχάιδυε με τᾶ γλυκεία ό "Ιησοῦς 'ματιά Του,
Τὰ μέρη όπου έπαίξε ένα καιρο παιδάκι:
Τήν νεοιτη Του τᾶ σοβαρή 'θυμήθηκ' ή καρδιά Του
Κ' ειδε τό μέρος πᾶτρειχε ένα μικρό ρουάκι.
Τὰ καραβάκια Του σ' αυτό, παιδι μικρό, έκύλα,
Πού του 'φτιανε ό "Ιωσήφ από άφράτα ζύλα...
Τό πτωχικό Του με τό νοῦ σπιτάκι ειδε πάλι,
Πού έσταζε, κάμμιά βροχή σαν έπιανε μεγάλη.
Θυμήθη τὰ παράξενα ονειράτα τὰ πρώτα,
Γεμάτα από οὐρανό, Παράδεισο και φῶτα,
Πού σύγγιζαν κ' έτάρατταν τὰ χρόνια τὰ μικρά του
Και σαν να ήταν άνθρωπος εδάκρυς' ή 'ματιά Του!

Καμπάν' από του οὐρανοῦ ακουστήκε τό θόλο'
Καμπάνα και 'ς τᾶ Βηθλεέμ και εις τόν κόσμον δλο.
Καλούσε ή μίνα "Εκκλησία με τᾶ γλυκεία καλιά της,
Εις του Θεοῦ τᾶ γέννησι να πάνε τὰ παιδιά της...
Χαράς φωναις ακουσθήκαν εις του Θεοῦ τήν Πόλι!

Τὰ σπίτια ἔλαμψαν μὲ μιᾶς κ' ἀνοίγε κάθε θύρα,
Οἱ δρόμοι ἀπὸ κύματα λαοῦ γέμισαν ὄλοι
Κ' ἐπῆγαιναν ἔς τὴν ἐκκλησιὰ ἔς τὴ γέννα τοῦ Σωτῆρα!
Κι' ἀκολουθοῦσε ὁ Χριστὸς κ' ὁ Πέτρος· σὲ κομμάτι,
Ἐπὶ τὴ θεῖα ἔφθασαν σπηλιὰ πού ὑψώθη σ' Ἐκκλησιὰ,
Καὶ τοῦ Κυρίου ἐβλεπε χαρούμενο τὸ μάτι,
Τῆς ταπεινῆς κοιτίδος Του τῆ θεῖα τὴν ἀγία.
Θυμήθη τὴ Μανουλά του χλωμὴ ἀπὸ τὴ Γέννα·
Τοὺς μάγους μὲ τὰ δῶρά τοὺς γονατιστοὺς μ'προστά του,
Τὴν ὄψιν του τὴ βρεφικὴ μὲ μάτια δακρυσιμένα,
Κ' ἐσυγκινήθ' ἡ θεὸς κ' ἀνθρώπινη καρδιὰ Του.
Κ' εἶπε ἔς τὸν Πέτρο, «Ἦτανε καλλίτερό ἡ σπηλιὰ μου,
Ὅταν τὴν πρωτοκυττάζε ἡ βρεφικὴ μάτιά μου».
Ἀντιλαλοῦσ' ἀπὸ χαρὰ ἡ Ἐκκλησιὰ μεγάλη
Καὶ ὁ παπᾶς ἐφάνηκε εἰς τὴν Ὁραία Πύλη,
Ὅταν μὲ δίσκο ἕνας τυφλὸς γυρνώντας παρεκάλεε,
Γιὰ νὰ τὸν ἐλεήσουνε, μὲ πικραμένα χεῖλη·
Κ' ἦλθε κ' ἐμπρὸς ἔς τὸν Κύριο· πλὴν ἴστανε τρομασμένος
Κ' ἔπαισε ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ ὁ δίσκος ποῦ κρατοῦσε·
Ἐφώναξε κ' εὐρέθηκε ἔς τὴ γῆ γονατισμένος.
Θεὸ ἐμίριζε, Θεὸ τυφλὸς ἰθεωροῦσε!
Καὶ μὲ λυγμοὺς ἐφώναξε· «Γιατρὲ Μεγάλε, δὸς μου,
Μ' ἕνα Σου λόγο, μιὰ μάτι, μιὰ κίνησι, τὸ φῶς μου!»
Ἐπὶ τὰ σκοτεινὰ ἐγονάτισε, ἔς τὸ φῶς ἀνασηκώθη·
Ἀπὸ τὰ μάτια τοῦ Χριστοῦ τὸ φῶς τοῦ Ἐναδόθη
Καὶ ἀθαῦμα, θαῦμα, ἐκράξαν· σιωπᾶσαν οἱ φαλτάδες,
Τὸ Ἐυαγγέλιο μισὸ ἀφήσαν οἱ παπάδες,
Τὰ μάτια μὲς ἔς τὰ δάκρυα γλυκὰ λαμποκοποῦσαν,
Καὶ τὸν Σωτῆρα ἰδοῦσαν καὶ τὸν Χριστὸ ὄνοῦσαν.
Ἐγινε σύγχυσις γλυκεία, χαρὰ μεγάλη ἐστάθη
Καὶ μιὰ φωνὴ ἀκούσθη ἀπ' τοῦ Λαοῦ τὰ βᾶθη·
«Δὲν ἔμπορεῖ κἀνεὶς τυφλὸς νὰ εἶνε ἰδῶ πέρα,
Ὅπου τὰ μάτια τοῦ Χριστοῦ ἀνοίξανε μιὰ μέρα!»

Ε'

Σὲ μιὰ στιγμὴ ὁ Κύριος κ' ὁ Πέτρος εὐρέθησαν,
Μέσ' ἔς τὰ Ἱεροσόλυμα, τῆ γῆ τὴν ἁγιασμένη
Καὶ τῆ ζωὴ πού πέρασαν σ' αὐτὴν ἐνθυμηθῆσαν·
Ἀκόμη νύχτα ἦτανε, μ' ἀστέρι ἀργυρωμένη·
Ὅταν ἀκούσθη ἀπὸ μακρῆς τῆς νύχτας τὸ ὄρνιθι·
Ὁ Πέτρος ἀνατριχίασε κ' ἄλλη νύχτα θυμήθη
Κι' ὄρνιθι ἄλλο... Καὶ ἔς τὴ γῆ πού ὁ Χριστὸς πατοῦσε,
Ἐσκυψε καὶ τὸ χῶμα τοὺς στενάζοντας φιλοῦσε...
«Τ' ὄρνιθι σου ἐνθύμιε, εἰπ' ὁ Χριστὸς, τὴν ὥρα,
Ὅπου μ' ἀρνῆθης τρεῖς φορές σ' αὐτὴ ἰδῶ τὴ χώρα·
Ἀλλὰ καὶ πόσα ἐπάθες γιὰ μένα δὲ θυμάσαι...
Τὸ κρῖμα ἐκεῖνο τόσους καὶ μὴ τὸ συλλογᾶσαι!»
Ἀπάνω τὸν ἐσήκωσε τὸ σπλαχνικὸ τοῦ χέρι.
Χαϊδεύτικα τὸν κύτταξαν τὰ μάτια τ' ἁγιασμένα
Κ' οἱ θεοὶ ὁδοιποροὶ μας ἐβλέπανε τὰ μέρη
Πού ζήσανε ἔς ἂν ἄνθρωποι σὲ χρόνια πικραμένα·
Ἐξάφνα ἐστάθη ὁ Χριστὸς·—Γύρισε, Πέτρο, πίσω·
Δὲν ἔμπορῶ ἀπ' τὴ μεριά αὐτῆ νὰ περπατήσω·
Καὶ μὲ φωνὴ θλιμμένη
Εἶπε σιγὰ·—Σ' τὸ Γολγοθὰ ὁ δρόμος αὐτὸς βγαίνει!..

ΣΤ'

Ἐγύριζε ἀπ' τὴν Ἐκκλησιὰ ὁ κόσμος· εἶχε πάρει,
Ἀπ' τοῦ Χριστοῦ τὴ Γέννησι καθίνας χαρὰς χάρι·
Τραπέζι τοὺς περίμενε ἔς τὸ σπῖτι ἐτοιμασμένο·
Κ' ἐπῆγαιναν χαρούμενοι... πλὴν πῆγαιναν ἀκόμα
Πολλοὶ σὲ σπῖτι σκοτεινὸ κ' ἀπ' ὅλα στερημένο·
Χωρὶς φωτιὰ, χωρὶς φωμί·—δὲν τρώγει κάθε στόμα...

— Πᾶμε νὰ δώσωμε νερὸ σὲ διψασμένα χεῖλη;
Ἐπὶ τὸν Πέτρο, εἰπ' ὁ Λυτρωτῆς· πωχὴ χτυπήσαν θύρα
Μικροῦ σπιτιοῦ ποῦ ἀμυδρὸ ἐφώτιζε κανδύλι·
Καὶ ἔς τὴ στιγμὴ τὴν ἀνοίξε μκυροντυμένη χῆρα.
Ἐπὶ τὴν Ἱεροσολὴμ καμμιὰ δὲν ἦτον ἄλλη
Τόσο φτωχὴ ὡσάν κ' αὐτὴν κ' εἶπ' ὁ Χριστὸς ἀπεινοῦμε·
Ἐγὼ δὲν ἔχ' ἡ Ἐσυνταξί, δὲν ἔχει προσκεφάλι·
Καὶ νηστικοὶ μέσ' σὲ σπηλαιῖς δυὰ μέραις ξενυχτοῦμε!
Ἡ χῆρα ἐστῆναξε κρυφὰ κ' ἀπ' τῆς καρδιᾶς τὰ βᾶθη·
Δάκρυ ἐφάνη μιὰ στιγμὴ ἔς τὸ μάτι της κ' ἐχάθη.
Πλὴν μ' εὐθυμο καὶ μὲ γλυκὸ χαμόγελο ἔς τὸ στόμα,
—Ἐμπᾶτε, εἶπε, ξένοι μου, ἔς τὸ φτωχικὸ μου δῶμα·
Εἰς τὸ τραπέζι ὅ,τ' ἤθελα δὲν ἔμπορῶ νὰ στρώσω,
Πλὴν, ὅ,τι μούστειλ' ὁ Χριστὸς σ' ἐσᾶς θεὰ τὸ δῶτω...
Ἐπὶ τὸ ἔρημο σπιτάκι της μῆπκαν τῆς γῆς οἱ ξένοι·
Μπρὸς ἔς τὸ εἰκονοστάσι της ἐφαίνετο ἀναμμένη,
Μικρὰ κανδύλα π' ἀφῆνε ἀδύνατη ἀκτίνα·
Κ' εἶδεινε γύμνια κ' ἐρημίαν κ' ἀκοίμητη τὴν πείνα.
Φωτιὰ δὲν εἶχε ἡ γωνιά· ἦτανε τόσο κρύο
Ὅπου δὲν εἶνε καὶ ἔς αὐτὸ ἀκόμη τὸ μνημεῖο,
Κρύο ποῦ τὸβλεπε κἀνεὶς καὶ τὸπαινε ἀκόμα...
Ἐπὶ τὸ δῶμα ἐκεῖνο τὸ μικρὸ ἐπάγονε τὸ σῶμα.
Ἐναψε τὴν Λαμπριάτικη λαμπράδα, ποῦ κρυμμένη
Φύλαγε ἡ χῆρα· ἐτρέξε σ' ἄλλο μικρὸ κοῦτανα
Κ' ἐγύρισε σὲ μιὰ στιγμὴ μὲ ζῦλα φορτωμένη.
Ἦταν ἀπ' τὸ κρεβάτι της τὰ ζῦλ' αὐτὰ τὰ μόνα...
Μέσ' ἔς τὴ γωνιά της τᾶναψε καὶ φλόγα σὲ κομμάτι
Ἐφάνηκε περίχαρη, ζέστα γλυκεῖα γεμάτη·
Εἰς τὸ σπιτάκι τὸ μικρὸ χαρὰ Θεοῦ ἐχούθη
Καὶ τὸ φτωχὸ τραπέζι της μέσ' ἔς τὴ μέσ' ἐστάθη.
Κι' ὅ,τι καλὰ τῆς ἐστειλε μὲ Ἀρχόντισσα μεγάλη,
Εἰς τὸ τραπέζι τὸ μικρὸ ἀπάνω τᾶξε βάλη.
—Φάγετε, εἶπε, ξένοι μου, κ' ἔπειτα κοιμηθῆτε·
Ἐγὼ εἰδείπνησα καλὰ ὀλίγο πρὶν φανῆτε...
«ὦ, φέμμα, εὐμορφώτερο κ' ἀπ' τὴν ἀλήθει' ἀκόμα!
Δὲν εἶχε βάλη τίποτε ἔς τὸ σπλαχνικὸ της στόμα...
Χαρούμενο τὴν ἐβλεπε τὸ Ἰησοῦ τὸ μάτι
Καὶ ἡ καρδιὰ του ἦτανε ἀπὸ χαρὰ γεμάτη.
Σὰν δειπνήσε ὁ Δάσκαλος κ' ὁ Μαθητῆς ἀκόμα
Εἶπε ἔς τὴ χῆρα·—Μόνη ζῆς σ' αὐτὸ ἰδῶ τὸ δῶμα;
Παιδί δὲν ἔχεις;—Τάθαφα· μοῦ εἶχε μείνει ἕνα,
Πλὴν χρόνια πέρασαν πολλὰ ποῦ ἔβρισκεται ἔς τὰ ξένα.
Ποιὸς ζέρει ἂν δὲν μοῦ πέθανε!—Ζῆ, εἶπεν, ὁ Σωτῆρας·
Θάλλη σ' ὀλίγο εἰς αὐτὴν τὴ θύρα νὰ χτυπήσῃ·
Τὰ μάτια τὸν ἐκύτταξαν καλὰ, καλὰ τῆς χῆρας
Καὶ εἶπε·—Μέγας ὁ Θεός· θὰ ἔλθῃ ἂν τὸ θελήσῃ...
Ἐμῶς ἡ Χῆρα κ' ὁ Χριστὸς ἀπάνω ἀνασηκώθη·
Τὸ πρόσωπό του ἤλλαξε· μὲ μιᾶς μεταμορφώθη,
Φῶς πῆρε ἡ μορφή Του
Καὶ σοβαρὴ κ' ἐπίσημη ἀκούσθηκε ἡ φωνὴ του·
—Ἐκαίνος, εἶπε, ποῦ πειρᾶ καὶ δίνει τὸ ψωμί του,
Ἐχει κοντὰ του τὸ Χριστὸ καὶ κάθεται μαζὶ του...
Ἀμήν, ἀμήν, λέγω σ' ἐσὶ τὴν ἔρημη μητέρα,
Γεμάτο τὸ τραπέζι αὐτὸ θὰ εἶνε νύχτα-μέρα
Καὶ τὸ ζηνητεμένο σου, μονάκριβο παιδί σου,
Θὰ ἔλθῃ τούτῃ τῆ στιγμῆ καὶ θὰ γευθῇ μαζὶ σου!
Τὸ λόγο δὲν ἀπόσσε κ' ἐκτύπησεν ἡ θύρα·
—Ἀνοίξε, Μᾶνα μου, φωνὴ ἀκούσθη ἀγαπημένη·
Ὅσάν τρελλὴ πετάχθηκε καὶ ἀνοίξεν ἡ χῆρα
Καὶ ὁ στοῦ παιδιοῦ της βρέθηκε τὴν ἀγκαλιὰ γυρμένη...

Ὁ Ἰησοῦς χαρούμενος τοὺς κύτταξε· ἐστάθη,
Γλυκὰ τοὺς χαμογέλασε, εὐλόγησε κ' ἐχάθη.

(Ἐπεται τὸ τέλος).

HENRY GREVILLE

Η ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ

(Μυθιστορία)

Ἡ Κλεοπάτρα ἀνέλαβε τὴν θέσιν της μὲ
καρδιαν πάλλουσαν ἐκ χαρᾶς. Ὡς ἐκ τῆς
ἀνεπίστου μαλακότητος τοῦ συζύγου της
ἤρξατο νὰ ἐλπίζῃ, ὅτι δὲν ἦτο τόσον δύσ-
κολὸς ἡ ἀπόκτησις τῆς ἐλευθερίας της ὅσον
τὴν ἐνόμιζε.

Μετὰ τινὰς στιγμὰς σιωπῆς, καθ' ἃς
ἀμφοτέροι ἐῖχον χαθῆ εἰς τοὺς λογισμοὺς
των, ὁ Νεουτῶφ ἀναλαμβάνων τὸν λόγον
εἶπεν·

—Καὶ τί σκοπεῖτε νὰ πράξετε ἤδη;
ἢ μᾶλλον τί ἐπιθυμεῖτε;

—Ὅχι! δὲν ἦτο τόσον εὐκόλοισ αἱ λέξεις τὸ
διαζύγιον, ὡς τὰς ἐνομίμεις, καὶ δὲν ἠδύνατο
να τὰς προφέρῃ. Ἄν ὁ κόμης ἐσκέπτετο νὰ
προτείνῃ τοιαύτην λύσιν, τότε τὸ πρᾶγμα
θὰ ἤλλαξε φάσιν...

Βλέπων αὐτὴν δισταχούσαν ν' ἀποκριθῆ,
ὁ κόμης προσέθηκε μετὰ τινος πικρίας·

—Δὲν εἶμαι ἄλλως τε σπουδαῖον ἐμπό-
διον εἰς τὴν εὐδαιμονίαν σας, καθ' ὅσον αἱ
ἡμέραι μου εἶνε μεμετρημέναι καὶ ὁ θάνα-
τός μου θὰ σᾶς δώσῃ ταχέως τὴν ἐλευθε-
ρίαν σας... Δὲν σᾶς ἀρκεῖ τοῦτο;

Ἡ Κλεοπάτρα ἐξηκολούθησε νὰ σιωπᾷ.

—Τί ἐπιθυμεῖτε λοιπόν; Ὀμιλεῖτε, κυ-
ρία, διότι ἡ σιγὴ σας μὲ φοβίζει τῆ ἀλη-
θείας, ἐπανελάθεν ὁ Νεουτῶφ κρούων τὴν
τραπέζαν διὰ τῆς τείως νευρώδους, ἀλλ' ἤδη
ἀνισχύρου χερσὸς της.

—Ἦλθον ἵνα ζητήσω παρ' ὑμῶν τὴν
ἀδειαν νὰ αἰτήσω νομίμως τὸ διαζύγιόν
μας, ὑπέλαθεν ἡ Κλεοπάτρα καταστάσα
ὠχρότερα τῶν μαργαριτῶν τοῦ περιλαι-
μίου της.

—Τὸ διαζύγιον; ἀνέκραξεν ὁ Νεουτῶφ
ἐγεγράφμενος. Τὸ γενικὸν ἀκάνδαλον καὶ τὴν
καταισχύνῃ; θεέ μου, ἀπόλωσατε τὰς
φρένας.

Ἡ Κλεοπάτρα ἠγέρθη ἐπίσης καὶ ἠτένι-
σαν ἀλλήλους.

—Ζητεῖτε τὸ διαζύγιον! Τίς παρακαλῶ
σᾶς ἐζητήσε τοιαύτας ἐκμυστηρεύσεις; Δὲν
εἶθε ἐλευθέραν νὰ πράξετε κατὰ βούλησιν,
χωρὶς νὰ ἐρωτήσητε ἐμέ; Ἄν σᾶς εἶμαι
δυσάρεστος, ἔχετε ἀνάγκην τῆς ἀδείας μου
ἵνα μὲ καταστήσητε γελοῖον; Διὰ τί δὲν
ἐπράξατε ὡς πράττουσαν αἱ ἄλλαι γυναῖκες;
Τότε τοῦλάχιστον συλλαμβάνων ὑμᾶς μετὰ
τοῦ ἐραστοῦ σας, θὰ εἶχον τὸ δικαίωμα νὰ
σᾶς φωνεύσω ἀμφοτέρους χωρὶς νὰ θεωρηθῶ
γελοῖος.

Καὶ ἡ λευκὴ τοῦ κόμης ἀνορθώθη ἐπὶ
τοῦ μετώπου του καθίστα φοβερὸν τὸν κό-
μηντα.

—Ἡ συνειδήσις μου, ἀπεκρίθη ἡ Κλεο-
πάτρα ἀσθενῶς. Ἡ τιμὴ μου καὶ ἡ ἰδική
σας τιμὴ.

Τὸν ἐθεώρει ἀτενῶς, ἀλλ' οὐχὶ ἵνα τὸν
ικετεύσῃ πλέον. Τὸ βλέμμα της ἦτο ἐπιτι-
μητικὸν καὶ ἐξέφραζεν ἀγανάκτησιν, διότι
ἐτόλμα νὰ τὴν συγκρίνῃ πρὸς τὰς λοιπὰς
γυναῖκας. Ἀίφνης τὴν κατέλαθεν ἰδὸς τι

καρδιαλγίας, αἱ δυνάμεις της ἤρξαντο νὰ
ἐκλίπωσι κατ' ὀλίγον καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ της
νὰ σκοτιζῶνται· ὀλισθαίνουσα δὲ ἐκ τοῦ κα-
θίσματος της ἔπεσον ὑπτία ἐπὶ τοῦ δαπέδου.

Ὁ κόμης ἐπὶ τούτῳ ἔκρουσε τὸν κῶδωνα
μανιωδῶς καὶ ὁ θαλαμηπόλος του εἰσῆλθεν.

—Ἄς φέρωσιν ἀμέσως τὴν κόμην εἰς
τὴν κλίνην της καὶ ἄς τρέξωσι διὰ τὸν ἰα-
τρόν. Ἄμα τὴν θέσωσιν ἐπὶ τῆς κλίνης κα-
λέσατέ με.

Αἱ διαταγαὶ τοῦ κόμητος ἐξετελέσθησαν
παραχρῆμα, ἐν τέταρτον δὲ τῆς ὥρας βρα-
δύτερον εἰσῆρχετο ἐν τῷ θαλάμῳ της συ-
ζύγου της μετὰ τῆς αὐτῆς δουλίας μετ' ἧς
ὁ ἐφηβὸς ἐν τῷ θαλάμῳ τῆς νυμφίας του.

Ὁ στρατηγὸς ἐπλησίασε τὴν κλίνην ἐρει-
δόμενος ἐπὶ τῆς βακτηρίας του. Ἦτο ὠ-
χρὸς καὶ τὰ χεῖλη του ἔτρεμον ἐνῶ προσε-
πάθει νὰ καταστήσῃ σταθερὰν τὴν συγκι-
νημένην φωνήν του.

—Ἐλευθοθυμήσατε, ἀγαπητῆ μου κό-
μῃσα, τῆ εἶπε· ἐστεῖλα δὲ νὰ καλέσω τὸν
ἰατρόν, ὅστις φθάνει ὅσον οὐπω ἀλλὰ ἐστὶ
βεβαίως ὅτι δὲν ἔχετε τίποτε... θὰ μοι ἐπι-
τρέψῃτε νὰ μείνω παρ' ὑμῖν μέχρις οὗ ἔλθῃ
ὁ ἰατρός;

Ἡ Κλεοπάτρα ἐποίησε καταρατικὸν νεῦ-
μα διὰ τῆς κεφαλῆς, καὶ οὕτως ἐκάθησεν
ἐπὶ ἀνακλίντρον παρὰ τὴν κλίνην της. Μετ'
ὀλίγον εἰσῆλθεν ὁ ἰατρός ὅστις διατάζει κα-
τευναστικὰ καὶ ἀνάπαυσιν.

—Εἶνε, εἶπε, ἀπλῆ νευρική κατάσταση
καὶ μετὰ εἰκοσιτετάρων ἀνάπαυσιν θὰ πα-
ρέλθῃ ὀλοσχερῶς. Ἄλλ' ἐν τῷ μέλλοντι ἡ
κόμῃσα ὀφείλει νὰ διζῆται ἡσυχον βίον καὶ
νὰ μὴ ὑφίσταται ποσᾶς συγκινήσεως.

—Ἐπρεπε νὰ πωλῶσιν εἰς τὰ φαρμακεία
τὸν ἡσυχον βίον· εἶπεν ὁ Νεουτῶφ, συνο-
δεύων τὸν ἀπερχόμενον ἰατρόν. Δυνάταί ποτε
γυνὴ ἥτις δέχεται καὶ ἐπιστρέφει τοῦλάχισ-
τον εἰκοσι ἐπισκέψεις καθ' ἑκάστην νὰ ἔχῃ
ἡσυχίαν;

—Βεβαίως ὁ ἐν τῇ κοινωνίᾳ βίος καὶ αἱ
παραγγεῖλαι μου ἀντίκεινται πρὸς ἀλλήλα·
ἀλλὰ ἄς μας ἐπιτρέψῃ ἡ ἐξοχότης σας νὰ τῆ
εἶπω ὅτι δὲν ὀφείλει ἡ ἰατρικὴ νὰ ὑποχω-
ρήσῃ ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ!...

Ὁ Νεουτῶφ ἐπέστρεψε παρὰ τὴ κλίνην
τῆς συζύγου του καὶ εὗρεν αὐτὴν ἔχουσαν
κεκλεισμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἀμνη-
πόλοι τῆς ἡσυχίας εἰς τὸ πρᾶγμα ἐπι-
τιον διευθετοῦσαι τὰς ἀπορίας τῆς
οὐδὲς ἠδύνατο νὰ τὴν ἐκτελέσῃ. Ἐπι-
λούμενος τῆς εὐκαιρίας ταύτης, ἐκκλινεν ἀ-
νωθεν τῆς ἀσθενοῦς καὶ ἠσπάσθη μετὰ παι-
δικῆς ἀδειότητος τὸ μέτωπόν της.

Ἡ Κλεοπάτρα νηέως τοὺς ὀφθαλμοὺς
καὶ θεωροῦσα αὐτὸν εἶπε δι' ἀσθενεστάτης
φωνῆς·

—Ὅ μὲ συγχωρήσητε;

—Ἄς μὴ ὀμιλῶμεν περὶ τούτου, ὑπέ-
λαθεν ὁ κόμης κἀπως τραχέως. Ἀργότερα
θὰ ἴδωμεν.

Καὶ ἀπῆλθεν ἀκροποδῆτι καὶ προσπαθῶν
νὰ μὴ κροτῆ τὴν βακτηρίαν του ἐπὶ τοῦ δα-
πέδου.

KB'

Τὴν ἐπιοῦσαν ἡ Κλεοπάτρα ἠγέρθη καὶ
ἐνεδύθη πολὺ ἑνώρις. Ἡ μάχη ἦτο εἰσέτι

ἀμφίροπος καὶ δὲν ὄφειλε νὰ γάχη καιρὸν.
Ἦτο ἀσθενὴς καὶ ἠσθάνετο ὡς εἰ ἡ ζωὴ ἔσπευ-
δε νὰ ἐκφυγῇ ἐνδοθέν της· ἀλλ' ἡ Κλεοπάτρα
δὲν ἦτο ἐξ ἐκείνων αἰτινες ἀναβάλλουσιν ἵνα
ἀνακτήσωσι τὰς δυνάμεις των ἐν παρομοίαις
περιστάσεσιν. Αὕτη ἠνέει νὰ παλαίῃ ἐφ' ὅσον
τῆ ὑπελείποντο δυνάμεις.

Ὁ στρατηγὸς ἐξεπλάγη βλέπων αὐτὴν
εἰσερχομένην παρ' αὐτῶν κατὰ τὴν τακτικὴν
της ὥραν, καὶ ἀκριβῶς καθ' ἣν στιγμὴν ἠ-
τοιμάζετο νὰ στείλῃ ἵνα ἐρωτήσῃ περὶ τῆς
ὕψεως της.

—Κύριε, τῷ εἶπεν ὅταν οὕτος τῆ ἐδή-
λωσε τὴν ἐκπληξίν του, ἡ χθεσινὴ μου ἀ-
σθένεια προήλθεν ἐν τῆς συνεχοῦς σκέψεως
περὶ τῆς ἐνδιαφερούσης με ὑποθέσεως. Βε-
βαιωθῆτε, ὅτι ἡ κατάστασις αὕτη ἐν ἡ δικ-
τελῶ μὲ φονεύει, ὥστε σᾶς ζητῶ χάριν οἴ-
κτου τὴν λύσιν, ἔστω οἴαν δῆποτε, ἵνα γνω-
ρίσω τὴν μοῖραν μου.

Ὁ Νεουτῶφ ἔμεινε σκυθρωπός.
Εἶχε διέλθει φρικώδη νύκτα, καθ' ἣν ἀ-
παντα τὰ ναρκωτικὰ τῶν φαρμακείων δὲν
θὰ ἴσχυον νὰ τῷ φέρωσιν οὔτε μιᾶς στιγμῆς
ὕπνον.

Ἡ τρομερὰ αἰτίασις τῆς συζύγου του ἦτο
ἐξ ἐκείνων ἃς παραχωρεῖ τις μόνον ὅταν δὲν
δύναται νὰ πράξῃ ἄλλως.

Ἡ νεαρὰ αὕτη γυνὴ ἠγάπα. Ἀλλὰ τί
φυσικώτερον τούτου; Ἠγάπα κατὰ τοὺς
νόμους τῆς φύσεως, ἀνδρα νέον βεβαίως καὶ
ὠραῖον ὡς αὐτὴ ἡ ἴδια. Τὸν ἠγάπα, ἀλλ' ἐ-
πειδὴ ἦτο ἐντιμος δὲν ἐπέθυμε νὰ συνδέσῃ
μετ' αὐτοῦ ἀθεμίτους σχέσεις καὶ ἐζήτησε
παρὰ τοῦ γηραιοῦ συζύγου της τὴν ἀδειαν
νὰ ἰδρύσῃ οἶκον μετ' αὐτοῦ ἢ ἀπλῶς τὸ δι-
καίωμα νὰ γίνῃ εὐτυχῆ! Εἶχε δικαίον ἐ-
κείνη καὶ αὐτὸς ὁ Νεουτῶφ εἶχε ἀδικον νὰ
τοὺς ἐμποδίσῃ.

Ἐνεθυμήθη ἄλλως τε τὰς λέξεις, ἃς τῷ
εἶχεν εἶπῃ κατὰ τὴν ἡμέραν καθ' ἣν τῆ
προσέφερε τὸ ὄνομά του· τότε τῆ ὑπεσχεθῆ
νὰ τῆ ἐπιστρέψῃ τὴν ἐλευθερίαν της, ἀμα
τὴν ἐζήτησε παρ' αὐτοῦ. Ἐνεθυμήθη ὅτι τὴν
εἶχε νυμφευθῆ ἐπὶ τῆ ἐλπίδι, ὅτι θὰ τῆ ἄ-
φινεν ἐλευθέραν ἀπὸ τῆς βραχυτάτου διαστή-
ματος, διότι οὔτε αὐτὸς, πάσχων ὡς ἐπάσχε
τότε, οὔτε οὐδεὶς ἄλλος ἐπίστευεν ὅτι ἐμελλε
νὰ ζῆσῃ πλέον τοῦ ἐνὸς ἢ δύο ἐτῶν μετ' αὐ-
τῆς. Καὶ ὅμως εἶχον παρέλθει πέντε ὅλα
ἐτῆ ἐκότες...

Ἡ Κλεοπάτρα περιέμενε τὴν ἀπάντησιν
του ἐν καταφανεῖ ἀνοπομονήσῃ, ἀλλ' οὕτως
ἐξηκολούθησε τοὺς ρεμβασμούς του.

Κατεχράσθη τῆς θέσεώς μου ἐξηκολού-
θησε νὰ σκέπτεται. Διότι ὄφειλον ἀμέσως
νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ὑπόσχεσίν μου. Τῆ εἶχον
δὲ ὑποσχεθῆ, ὅτι ἐντὸς ὀλίγου χρόνου θὰ ἦτο
χῆρα. Ἀλλ' ἐγὼ τί ἐπράξα; Ἐσχον τὸν
ἐγαῖσμον νὰ ζῶ ἀπολαμβάνων τῆς εὐδαι-
μονίας, ἣν αὕτη μοὶ παρέχεν ἐξ εὐγνωμο-
σύνης. Πρέπει τις νὰ ἀπέρχεται πρὶν τὸν
διώξωσι!

Καὶ τῆ ἀληθεία δὲν ἦτο ἡ Κλεοπάτρα ἡ-
τις τὸν κατέστησε καὶ πάλιν νέον καὶ πρὸς
ἣν ὄφειλε οὐ μόνον τὴν εὐδαιμονίαν τῶν ἐ-
τῶν καθ' ἃ συνεβίωσε μετ' αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ
αὐτὰ ταῦτα τὰ ἐτῆ; Βεβαίως ἦτο σκληρόν
νὰ ἀπαιτῆ ἦδη τὸν θάνατόν του, ἀλλ' αὐτὸς

ώφειλεν να την προλάβη και να τη άπο- δώσει εγκαίρως την ελευθερίαν της...

Το διαζύγιον, όπερ τῷ εζήτηε η Κλεοπά- τρα τῷ εφαινετο πράγμα όλως άστοιον. Ητο λύσις ητις δέν θα έβελτίου πολύ την κατά- στασιν τῶν πραγμάτων, καθ' όσον αὐτοῦ θα άπέκτα μὲν τὴν ελευθερίαν της ίκεινη, άλλά δέ καθίσταντο άμφοτέροι γελοιοί.

Άκριβῶς όπως τὸ φιλοδίκαιον και εὐθὺ πνεῦμα τοῦ Οὐλρίκου και της Κλεοπάτρας άπέριπτε πᾶν ὅτι ητο παράνομον και άπρε- πές, οὕτω και τὸ επίσης εὐθὺ αλλά και διο- ρατικὸν πνεῦμα τοῦ στρατηγοῦ τῷ παρού- σιαζε καθαρῶς τὸ μόνον εφικτὸν μέσον, ἵνα άποδοῦναι πρὸς τὴν σύζυγόν του τὴν ελευθε- ρίαν της.

Τὸ μέσον τοῦτο ητο ὁ θάνατος. Θάνατος τοσοῦτον φυσικῶς, ὥστε οὔτε αὐτὴ η Κλεο- πάτρα νά μὴ ὑποπτευθῆ ὅτι ητο εὐκόσιος. Ποσάκις ἐν ταῖς ἐκστρατεῖαις του και ἐν τοῖς πεδίοις της μάχης δέν τὸν εἶχεν ἴδῃ ἐκ τοῦ συστάδην και πόσα μίσα δέν εἶχεν ἵνα τὸν εὕρῃ ἠδῃ... Ὁ θάνατος ητο ἄνευ της Κλεοπάτρας πολὺ εὐχερέστερος της ζωῆς διὰ τὸν Νεουτῶφ και άπεφάσισε νά άπο- θάνῃ. Καὶ ὅμως εἶνε εὐκολον ν' άποθάνῃ τις ἐν τῷ πεδίῳ της μάχης ἐν μέσῳ τοῦ ἐν- θουσιασμοῦ τοῦ πολέμου. Εἶνε εὐκολον ἐπι- σης ν' άποθάνῃ ὁ ἄνθρωπος ἐν τῇ κλίνῃ του δεκνύων θαρραλέον πρόσωπον, ἵνα παρη- γορήσῃ τοὺς συγγενεῖς του, αλλά δύσκολον, δυσκολώτατον νά τὸ πράξῃ, ἵνα παράχω- ρήσῃ τὴν εὐτυχίαν του πρὸς ἄλλον.

Η Κλεοπάτρα ἐξηκολούθει περιμένουσα τὴν ἀπάντησίν του ἐν σιγῇ ἐφ' ὅσον οὗτος ἀνεπόλει τὰς σκέψεις του της παρελθούσης νυκτός. Ἐπὶ τέλους ἐγεύρανε τοὺς ὀφθαλ- μούς του πρὸς αὐτὴν τῇ εἰπε:

— Μετ' οὐ πολὺ θα εἴσθε ελευθερά, κυ- ρία, αλλά πρέπει νά ἔχητε ὀλίγην εἰσέτι ὑπομονήν. Ἀπετέ με μόνον παρακαλῶ, διότι ἔχω πολλὰς ὑποθέσεις νά ρυθμίσω πρὶν σκε- φῶσθαι περὶ της ὑμετέρας. Αὐτὴ κατενόησε πῶς θλίψις και ἰσως ταπεινωσίς ὑπεκρύ- πτετο ὑπὸ τὸ ἀπότομον της γλώσσης του, και ἡ ψυχὴ της ητο πλήρης συμπαθείας διὰ τὸν δυστυχῆ, ὃν ἔκαμνε νά ὑποφέρῃ ἐπὶ το- σοῦτον.

— Μὲ νομίζετε ἀχάριστον, τῷ εἶπε διὰ περιλύπου φωνῆς.

— Ὅχι, τῇ ἀπεκρίθη, παρατηρῶν αὐτὴν ὡς νά ἐβλεπεν ἀπερίσκεπτον παιδίον. Ἀκο- λουθεῖτε τὸν φυσικὸν νόμον, ἐγὼ ἔπαισα. Ἀπελθετε, κόμισσα, ἀπετέ με μόνον. Μέλ- λω νά φροντίσω περὶ της ὑποθέσεώς σας.

Η Κλεοπάτρα ἀπῆλθε σκεπτομένη, ὅτι ἔπρεπε νά μείνῃ και νά τῷ ἐξηγήσῃ ὅ,τι ἠσθάνετο, ἀντὶ νά κρῦπτη τοῦτο ἐξ ὑπερη- φανείας.

Μόλις ἐπανῆλθεν εἰς τοὺς θαλάμους της ἀκτίς φωτός διέλαμψεν διὰ τοῦ πνευμάτος της και κατενόησεν ἁμέσως τὴν ἐννοίαν τῶν λόγων τοῦ συζύγου της: «Μετ' οὐ πολὺ θά εἴσθε ελευθερά».

— Ὅχι, ὄχι, ἀνέκραξε ποιοῦσα ἀπελ- πιστικὸν κίνημα διὰ της χειρός. Ὅχι αἶμα μεταξύ μας. Ὁ θεῖ! ὅστις με τιμωρεῖς δι' ἀμαρτήματα, ὅπερ δέν γινώσκω. Σοὶ ὀρκίζο- μαι, ὅτι ἂν ὁ ἄνθρωπος οὗτος φονευθῆ, δέν θά ἐπανίδω ποτε τὸν Οὐλρίκον!

Ἄμα τῇ σκέψει ταύτῃ, τὸ πνεῦμα της ἐταράχθη ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε μετὰ δυσκο- λίας ἠδυνήθη νά ἀνεύρῃ τὴν θύραν τοῦ θα- λάμου της. Ἐνοουσα ὅτι ἤρχιζε νά χάνῃ τὸ λογικόν, ἔστη ἐν τῷ μέσῳ τοῦ πλήρους ἡλιακοῦ φωτός δαμάτωσας της.

— Δέν θέλω ν' άπολέσω τὰς φρένας, ἀ- νέκραξε μετὰ πείραστος. Θέλω νά ἔχω ἀπά- σας τὰς δυνάμεις τοῦ πνευμάτος μου, ἵνα πράξω ὅ,τι μέλλω νά πράξω... Οὕτω χω- ρίς νά χάσῃ οὔτε πρὸς στιγμήν τὴν ἀκρά- δαντον ἀπόφασιν τοῦ νά συγκρατήσῃ ἑαυ- τήν, ἔστη ἐπὶ τινὰς στιγμὰς ἀκίνητος, μέ- χρις οὐ ἠσθάνθη ὅτι ἐπανῆλθεν ὀλοσχερῶς εἰς ἑαυτὴν. Μετ' ὃ περιῆλθε τὸν θάλαμόν της βραδείως ἱσταμένη πρὸ τῶν γνωστῶν αὐτῇ ἀντικειμένων, ἵνα τὰ ἀναγνώρῃ και προ- παθοῦσα νά δεσπόσῃ τοῦ νευρικοῦ τρέμου, ὅστις τὴν καταλάμβανε. Μετὰ ἐν τέταρτον της ὥρας ἐκάθισεν ἵνα ἀνακτῆσῃ τὰς δυνά- μεις της. Ἀλλά και τοι τὸ σῶμά της ητο κατακόπον, τὸ πνεῦμα της εἶχεν ἐπανέλθει εἰς τὴν φυσικὴν αὐτοῦ κατάστασιν. Μετὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα της ἀναπαύ- σεως καθ' ὃ τῇ ἰφάνῃ ἐπὶ ἐπιπλήρησεν ἐκ τῶν ἀντιπόδων, ἡ τρομερὰ ἰδέα, ἠτις τὴν εἶχε ρίψει εἰς σύγχυσιν ἐπανῆλθε, και πάλιν εἰς τὸ πνευμά της.

— Ἄν ὑπάρχῃ εἰσέτι καιρός, ἐσκέφθη θεωροῦσα τὸ ἔκκρεμές...

Βλέπουσα ὅμως ὅτι εἶχε παρέλθει μόλις ἡμίσεια ὥρα ἀπὸ της στιγμῆς καθ' ἣν εἰσῆλ- θεν εἰς τὸν θάλαμόν της, ἐξεπλάγη.

— Εἶνε βραδαίαι αἱ στιγμαὶ της ἀγω- νίας, ἐσκέφθη. Ἐνόμιζον ὅτι παρήλθε ὀλό- κληρος αἰὼν.

Ἠγέρθη, διηυθέτησε τὴν κόμην της και ἀποῦ ἔριψε βλέμμα ἐπὶ τοῦ κατόπτρου και ἐθεσάωθη ὅτι οὐδέν προεῖδε τὴν συγκίνη- σίν της, ἐβάδιζε πρὸς τὸ σπουδαστήριον τοῦ συζύγου της. Φθάσασα πρὸ της θύρας, δέν ἔκρουσε ἀλλ' εἰσῆλθεν. Ἐκ τοῦ φόβου τὸ βῆμά της εἶχε καταστῆ τοσοῦτον ἐλαφρόν, ὥστε ἡ Νεουτῶφ δέν τὴν ἤκουσεν εἰσερχο- μένην. Ἐπὶ τῷ πρὸ τοῦ γραφείου του και ἔγραψε τινὰς γράμμασι:

«Καθὼς ἐκπρονοῶν ὀλοκληροῦ της περιουσίας μου κινήτης και ἀκινήτου, ντὴν σύζυγόν μου Κλεοπάτραν, τὸ γένος «Βλατκῶφ»...

Η Κλεοπάτρα κατὰ τὴν στιγμήν ταύτην ἔθηκε τὴν λεπτοφυῆ χεῖρά της ἐπὶ τοῦ ὤ- μου τοῦ συζύγου της. Ἐπὶ τῇ ἐπαφῇ της χειρός της ὁ γέρονς ἐρίγησε και ὕψαν τὴν κεφαλὴν τὴν ἠτένισε δι' ὀφθαλμῶν ἐν οἷς εἰσέτι ἐλαμπον τὰ ἀτελῶς σπογγισθέντα δάκρυα:

— Φίλε μου, εἶπεν ἡ Κλεοπάτρα, Εὐερ- γέτα μου, πάτερ μου, πάσχω διότι σὰς ἐ- κάμα νά ὑποφέρητε...

— Θέλετε νά ὀμιλήσητε; τῇ εἶπε. Σὰς εἰδοποίησα, ὅτι ἐπεθύμουν νά μείνω μόνος. Ἀλλά δέν ἠδύνατο νά στερηθῆ της πα-

ρουσίας της κατὰ τὴν στιγμήν ἐκείνην τὴν τοσοῦτον ἔγγυς τοῦ τέλους του, ὥστε κατέ- ληξε λέγων ταχέως:

— Καθήσαστε.

Ἐφαινετο πάσχων και ἡ Κλεοπάτρα ἐ- φοδῆθη μὴ εἶχεν ἤδη λάθῃ δηλητήριο. Ὅθεν θεωροῦσα αὐτὸν τρωφερῶς ἐκάθισε πλησίον του.

— Θέλετε ν' άποθάνητε, τῷ εἶπε μετ' ἡ- ρεμίας προσπειποιημένης, λοιπὸν σὰς ὀρκίζο- μαι, ὅτι ἂν άποθάνητε θά κλεισθῶ εἰς μα- ναστήριον.

— Δυστυχῆς! Τί ζητεῖτε τότε παρ' ἐ- μοῦ; τῇ εἶπε ρίπτων τὸν κάλαμον μετ' ὀρμῆς.

— Δέν γινώσκω τί θέλω, ἀποῦ ὅ,τι θέλω σὰς ὠθεῖ πρὸς τὸν θάνατον. Τοῦτο μόνον γινώσκω, ὅτι ἀποποιούμαι και τὴν περιου- σίαν σας και τὴν ελευθερίαν μου, προκειμέ- νου νά τὴν ἀποκτήσω διὰ τοιοῦτου τιμῆ- ματος.

— Δέν σὰς φαίνεται φυσικὴ ἡ ἀπόφασίς μου; εἶπεν ὁ Νεουτῶφ στρέφων ἀλλαχοῦ τοὺς ὀφθαλμούς. Ὑπερἄνθρωπος ἀγαλλίαςαι καταλάμβανε τὸν γέροντα ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ ὅτι τὸν ἠγάπα! Καὶ ἐγίνωσκε μὲν ὅτι τὸ φίλ- τρον της πρὸς αὐτόν, ἠτο μηδὲν ἐν συγκρί- σιν πρὸς τὸν ἔρωτα ὃν ἠσθάνετο δι' ἄλλον, ἀλλ' ὅμως ἡ ἰδέα ὅτι ἐπρότιμα νά ἐγκατα- λείψῃ τὸν ἔρωτά της παρὰ νά τὸν ἴδῃ θνή- σκοντα, ἠτο ἀρκούντως παραμυθητικὴ δι' αὐτόν.

— Καὶ ἂν ἀπέθνησκον ἐκ φυσικοῦ θανά- του; εἶπε μειδιῶν.

— Δέν θά ἐπίστευον τῷ ἀπεκρίθη, ἀπο- ραστικῶς.

Ἐλαβε τὴν ὠραίαν της χεῖρα, ἠτις ἀνε- παύετο ὑπὸ τὰς πτυχὰς της ἐσθῆτός της και τὴν ἠσπάζθη παραφόρως.

— Κλεοπάτρα, τῇ εἶπε, εἴσθε παράδοξον πλάσμα, και δέν γνωρίζω τὴν ἀληθείαν διὰ τί ἤλθατε εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἀπ' οὐ δέν ὀμοιάζετε εἰς οὐδέν ἐκ τῶν ζώντων. Θέ- λετε νά ζῆσω και ὅμως ζητεῖτε νά με θανα- τώσητε διὰ της θλίψεως.

Η Κλεοπάτρα δέν ἀπεκρίθη, ἀλλ' ἠρέ- σθη νά τὸν θεωρήσῃ διὰ τῶν δακρυδρέκτων ὀφθαλμῶν της.

— Ἄλλ' ἐννοῶ κάλλιστα. Ἄν δέν ἀπο- φασίσω ν' άποθάνω βραδείως ἐκ της θλίψεως σκοπεῖτε νά μεταβῆτε ὑμεῖς εἰς τὴν χώραν τῶν ὄνειρων ἐξ ἧς ἐξῆλθατε... Δέν ἔχει οὕτω. Ἐνοεῖται τί σημαίνει ἡ λέξις διαζύγιον, ἢν ἡμεῖς προφέρτε τὸσον εὐκόλως; Σημαίνει κατὰ πρῶτον λόγον, ὅτι θέλετε νά γίνα γε- λοῖος, ἀλλά τοῦτο δέν θά ἐβλαπτε πολὺ, διότι εἶμαι εἰσέτι εἰς κατάστασιν νά τιμω- ρήσω τὸν αὐθάδη, ὅστις ἤθελε τολμήσει νά με ἐμπαιξῆ κατὰ πρόσωπον! Σημαίνει ἄλλο- πολὺ χειρότερον... Τὴν μόνωσιν και τὴν ἐ- ρμηνίαν δι' ἐμέ... Ἐνεκεν ὑμῶν ἠλλάξα ὀ- λοτελῶς βίον και συνέδεσα γνωριμίας και σχέσεις, ἄς εἶχον πρὸ πολλοῦ ἐγκαταλείπει πρὶν σὰς γνωρίσω και ἄς μετὰ τὴν διάζευ- ξίν μας θά μοι εἶνε δύσκολον νά ἴδω πλέον. Πῶς θά δυναίμαι εἰς τὸ ἐξῆς νά συναναστρέ- φωμαι ἐκείνους ὅσοι ἤρχοντο ἠδῇ ἐν τῇ οἰ- κίᾳ μας και ἐγνώριζον πόσον σὰς ἀγαπῶ και οἷτινες φυσικῶ τῷ λόγῳ θά σὰς ἐλέγχομαι...

Ἡ δὲν θά ὑποφέρω ποτὲ νά ἀκούσω αὐτοὺς ἐλέγχοντάς σας και οὕτω θά κάμω περισσ- οτέρως ἐχθρῶς ἐντὸς ὀκτῶ ἡμερῶν ἢ ὄσους φίλους ἔχω τώρα. Ὡστε θά ἀναγκασθῶ νά διέλθω τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ γηρατός μου ἐν τῇ μοναξίᾳ και τῇ ἐξορίᾳ. Διὰ τί δέν με ἀφίνετε ν' άποθάνω λοιπὸν, ἀποῦ βλέ- πετε ὅτι τοῦτο εἶνε εὐκόλωτερον δι' ἐμέ και συμφορώτερον δι' ἀμφοτέρους;

Ἄλλ' ἡ Κλεοπάτρα ἤρπασε διὰ τῶν ἰσχυρῶν τὸν βραχίονα τοῦ ἀνακλίντρου τοῦ κόμητος ἀνακράζουσα:

— Δέν θέλω, δέν θέλω!

— Γύναι! γύναι! ἐψήθυσεν οὗτος αἰὼν τὴν κεφαλὴν, θέλετε τὴν εὐτυχίαν και ὅμως ἀποποιεῖσθε τὸ μέσον ἵνα τὴν ἀποκτήσητε! Εἴσθε παράλογος... Ἀλλ' τί θέλετε νά πρά- ξω; Ὑμεῖς ἐπιμένετε και ἐγὼ ἐπιμένω... Πῶς θά καταλήξωμεν λοιπὸν;

Αὐτὴ δέν ἀπεκρίθη, ἀλλ' ἐξηκολούθει νά κρατῆ τὸν βραχίονα τοῦ ἀνακλίντρου και νά νεύῃ κάτω.

Ἡ Νεουτῶφ τότε ἐθώπευσε τὴν ξανθὴν κόμητιν διὰ της ὀστεώδους χειρὸς του και:

— Διατί δέν περιμένετε; τῇ εἶπε πλήρης οἴκτου. Ἄλλ' ὡς παιδίον ἀνυπομονεῖτε νά λάβητε τὸ νέον σας ἄθρομα;

Η Κλεοπάτρα ὕψωσε τὴν κεφαλὴν και:

— Σὰς ὀρκίζομαι, ἀπεκρίθη, ὅτι ἂν δέν ἠγάπων δι' ὅλης μου τῆς καρδίας ἔμεινον, οὐτίνος ἐπιθωμῶ νά γίνω σύζυγος, δέν θά ἐ- προξενουν τοσαύτην θλίψιν πρὸς ὑμᾶς και εἰς ἑμαυτὴν δέ τοιαύτην ταπεινώσιν.

Ἡ Νεουτῶφ τὴν ἐθώρει μετὰ προσοχῆς.

— Ναὶ τῇ ἀληθείᾳ ταπεινώσας, δι' ὑμᾶς τὴν τοσοῦτον ὑπερήφανον, τὴν μηδέποτε γνω- ρίσασαν σύζυγόν! Ἄλλ' ἐννοῶ, προσέθηκε μετὰ ζηλοτύπου ὀργῆς, ἐννοῶ διὰ τί φαίνεσθε τό- σον σκληρὰ, τὸ θέλει αὐτὸς και ὑμεῖς ὑπα- κοῦετε!

— Τὸν ἀγαπῶ, εἶπεν ἡ Κλεοπάτρα.

— Τὸν ἀγαπᾶτε! Τὸ βλέπω δυστυχῶς! Φηναζέσθε, ὅτι οὐδεὶς ποτε ἠγάπησεν ὡς ὑμεῖς, ὅτι ὑποφέρετε πλείοτερον παντὸς ἄλ- λου ἀνθρώπου! Παιδίον! Νομίζετε ὅτι ὑμεῖς μόνη ἠγαπήσατε ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ; Ἡ- γόνησαν ἄλλοι πρὶν γεννηθῆτε και θά ἐξα- κολουθῶσιν οἱ ἄνθρωποι ν' ἀγαπῶσιν ὅταν θῆ εἴσθε ἐν τῷ τῶφ σῶσι!

— Ἀλλά τοῦτο δέν μᾶς ἐμποδίζει νά ὑποφέρωμεν, προσέθηκεν ἡ Κλεοπάτρα διὰ προκλητικῶ τόνου.

— Νά ὑποφέρητε; Μίγα πρᾶγμα τῶντι! Ἐγὼ δέ δέν ὑποφέρω;

— Δέν ὑποφέρετε ὡς ἐγὼ, ὑπέλαθεν ὑπε- ρφῶνως.

— Καὶ πῶς τὸ γνωρίζετε κυρία; Ἄλλ' ἔστω μάθετε τὸ λοιπὸν, ἀποῦ ἔχετε τὴν σκλη- ρότητα νά με προκαλήτε!

«Καὶ ἐγὼ σὰς ἀγαπῶ!»! Ναί! σὰς ἀγαπῶ ἴσως παραφορώτερον ἢ ὅσον ὑμεῖς ἀγαπᾶτε τὸν νεανίαν τοῦ ἔρωτός σας. Σὰς ἀγαπῶ πρὸ πέντε ἐτῶν, ἀλλ' οὐδέποτε ἐτόλμησα νά σὰς τὸ εἶπω, διότι ἐνόμισα ὅτι ὁ ἔρως μου θά σὰς προσέβαλλε. Σὰς ἠγάπησα καθ' ὅ- λον τοῦτο τὸ χρονικὸν διάστημα, ἀλλά δέν σὰς τὸ εἶπον καίτοι μοι ἀνήκετε ἐνώπιον Θεοῦ και ἀνθρώπων! Καὶ ὅμως σήμερον ἐρ- χεσθε νά με διδάξητε τί ἔστιν ἔρως!

Ταῦτα λέγων ἐτινάχθη τόσον βιαίως, ὥστε θά ἐνόμιζε τις, ὅτι ἅπασαι αἱ θύελλαι τοῦ βίου του ἀνεκαινίσθησαν και ἐνεσκήψαν ἀ- θρόαι ἐπὶ της καρδίας του.

— Συγγνώμην, κύριε. Εἶπεν ἡ Κλεοπά- τρα, καλύπτουσα τὸ πρόσωπον διὰ τῶν χει- ρῶν της.

Ἡ Νεουτῶφ ἠγέρθη και διεσκέλιζε τὸν θάλαμον μεγάλως βήμασι, ἐνῶ ἡ Κλεοπά- τρα εἰσώπα.

— Ἐπὶ τέλους ἔσθη πρὸ αὐτῆς:

— Ἡδύναμην νά σὰς ἀφίσω εἰς ἄνοιαν περὶ τοῦ ἔρωτός μου, ἔρωτος ἰσχυροῦ ὡς εἶνε πάντοτε αἱ ἔρωτες τῶν γερόντων, και θά τὸ ἐπραττον ἂν ἠδύναμην νά στερηθῶ της πα- ρουσίας σας. Ἄλλ' ἡ παρουσία σας ἐν τῇ οἰκίᾳ ταύτῃ εἶνε ἡ ζωὴ και ἡ χαρὰ. Ὁ θρῶς της ἐσθῆτός σας ἐν τῷ θαλάμῳ τούτῳ εἶνε μουσικὴ ἁρμονία δι' ἐμέ, ἡ ὄψις σας εἶνε φῶς... Ἀπετέ με λοιπὸν ν' άποθάνω ἀποῦ πρέπει νά ἀπολέσω πάντα ταῦτα.

— Δέν θέλω! ἐπανελάθεν ἡ Κλεοπάτρα διὰ θαυματοῦς ἐπιμόνης. Ἄν ἀποθάνητε μεταβαίνα εἰς μοναστήριον.

— Τότε ἄς ζῶμεν ὡς ἐξῆσασεν μέχρι τοῦδε και ἄς μὴ ὀμιλῶμεν πλέον περὶ της ὑ- ποθέσεως ταύτης. Ὅταν σὰς βρασανίξῃ ἡ καρδία σας πράττετε ὡς ἐγὼ. Ἐπιβᾶλετε αὐτῇ σωπὴν και ἀτενίζετε τοὺς ἀνθρώπους κατὰ πρόσωπον, ἵνα μὴ ὑποπτευθῶσι τὸ ἄλ- γος σας.

Η Κλεοπάτρα ἠγέρθη και ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ σπουδαστηρίου χωρὶς ὁ κόμης νά δοκιμάσῃ νά τὴν κρατήσῃ. Μεταβᾶσα εἰς τὸν θάλαμόν της ἔμεινε ἐπὶ ὀλοκληρον ὥραν διαλογίζο- μένη τοὺς λόγους τοῦ κόμητος. Βεβαίως ἡ θέσις της κατέστη ἠδῇ δυσκολώτερα ἢ ποτε, ἀλλ' ὅταν εἶνε τις νέος δέν παύει νά ἐπιζῆ. Καὶ αὐτὴ ητο νέα και ἠλιπίζε. Κάτι ἄπροσ δόκητον θά συνέβαινε, ὅπερ θά ἐχαλάρου τὴν ἐπιμόνην τοῦ συζύγου της. Συνεπῶς ἐ- λάβε τὸν κάλαμον και ἔγραψε τὰς ἐξῆς γραμ- μάς πρὸς τὸν Οὐλρίκον.

«Οὐδὲν κατάρθωσα μέχρι τοῦδε. Σὰς ἠσυναίστῳ ὑπομονὴν και ἄσπρος».

Ἀπὸ της αὐτῆς ἐσπέρας ἡ Κλεοπάτρα ἀνέλαβε τὰς παλαιὰς της ἐξῆς ὡς πρὸς τὸν σύζυγόν της, οὕτω δέ ἐξηκολούθησαν νά εἶνε οἱ αὐτοὶ ὡς πάντοτε, ἐνώπιον τῶν ὑπηρε- τῶν των και τῶν ξένων, ἀλλ' ὅταν ἔμεναν μόνοι εἰσώπων.

Τὶ ἠδύνατο νά εἰπωσιν; (Ἔπεται συνέχεια).

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΕΓΧΩΡΙΑ

Αἱ ἐργασίαι της Βουλῆς ἐπαναλαμβάνονται κατὰ πάσαν πιθανότητα μετὰ τὴν 20 τρέχοντος. — Συνεστήθη ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονο- μικῶν ἐπιτροπὴ πρὸς ἐξεύρεσιν τῶν μέσων κα- ταλληλοτέρως ἐφαρμογῆς τοῦ τελωνεακοῦ δα- σμολογίου και μεταρρυθμιστῶν αὐτοῦ. — Διατρίβει ἐν Ἀθήναις ὁ υἱὸς τοῦ βασιλέως της Σουηδίας πρίγκηψ Ὀυκάρ. — Τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτε- ρικῶν δισταξε τὴν ἐνέργειαν γενναῖον ἀνὰ τὸ κρά- τος ἐμβαλισμοῦ και ἀναδομαλισμοῦ τῶν κα- τοίκων.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ

Ἡ Ρασὶδ βίης, ἀντιπρόσωπος της Τουρκίας ἐν Βουλγαρίᾳ, ὅστις μέχρι τοῦδε οὐδέμῃαν εἶχε

σχέσιν μετὰ τοῦ ἡγεμόνος Φερδινάνδου, ἐνετάλη ὑπὸ της Πύλης, κατὰ διαταγὴν τοῦ Σουλτάνου, νά ἐπαναλάβῃ μετὰ τοῦ ἡγεμόνος σχέσεις ἡμι- πιστήτους. — Ὁ Σουλτάνος ἀπενεμίεν ἀμνηστῆσιν γενικὴν πρὸς τοὺς Ἀρμενίους. Ἐξήκοντα ἐξ κα- ταδικασμένων ἀπελύθησαν τῶν φυλακῶν. — Ἐν Βρυξέλλαις ἐγένετο μεγάλη διδρόλωσις ὑπὲρ της ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος. Ἐν Χιλιῇ ἐξε- ράγη ἐπαναστάσις. Ἀπετίθησαν ὁ ἀρχιεπίσκοπος Χερσῶνος και Ὁστροῦ Νικάνωρ.

ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ

Πρόεδρος της ἱατρικῆς εταιρίας Ἀθηνῶν ἐξε- λέγη ἐρέτος ὁ καθηγητῆς κ. Κ. Βουσακῆς ἀν- τιπρόεδρος δὲ οἱ ὕφηγται κ. κ. Α. Καλλιθωκῆς και Ν. Μακκάς. — Ἰπὸ τῶν πρῶν ἡμῶν ἰατρῶν μόνων φαρμακοποιῶν συνεστήθη συλλογος ὑπο τὸν ὄνομα «Φαρμακευτικὴ πρόδος».

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Ἡ Ρωσσία κυρία Ὁλγα Δέμπεγαίεζ, κάτοχος τῶν Ἀνατολικῶν γλωσσῶν και γινώσκουσα ἀρι- στα, τὴν Τουρκικὴν, δημοσίευσε ἀπὸ τινος ἐν τῇ Τερτζουμάνι Χακικάτ, μεταφράσει εἰς τὴν Τουρκικὴν ἐκ διαφόρων ἔργων τοῦ Πυθ- σκιν ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Γικουλνάρ. Μία τῶν μεταφράσεων της, ἡ Καρ Φουρτου νά σ ἡ (Χιονοβουελλα) εἶνε μεγάλως δεξιωσέως. Ἐν προσεγγί φύλλῳ θελομεν δημοσιεύσει και ἡμεῖς τὴν Χιονοβουελλα τοῦ Πυθσκιν.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ

Ἀγγέλλεται, ὅτι ἡ κυρία Σοφία Σχλημᾶν θά ἐξακολουθήσῃ τὰς ἀνασκαφὰς, ἄς δέν ἠδυνήθη νά περατώσῃ ὁ μακαρίτης σύζυγος αὐτῆς.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ

Ἀγγέλλεται ἡ Ζυρική, ὅτι ἐν τῷ φρουρίῳ τοῦ Ὑπενδωρφ ἀνεκαλυφθησαν ὑαλοπίνακες φι- ρροντες ζωγραφίας τοῦ Ρουδενς. Οἱ τεχνοκρίται ἐξετίμησαν τοὺς ὑαλοπίνακας τούτους 50 χιλιά- δας φράγκα ἕκαστον. — Ὁ κ. Φρανκετς ὁ συν- θετῆς τοῦ Ἀζρα ἡλ περὶ τοῦ ὁποίου πολλὰ ἔγραψαν τὰ Γαλλικὰ και Ἱταλικὰ φύλλα, παθῶν τὰς φρενας ἐκλείσθη ἐν τῇν φρενοκομείῳ.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ—ΠΕΡΙΕΡΓΑ—ΠΟΙΚΙΛΑ

Ἡ Ἀθηναϊκὴ ἐφημερίς «Σύνταγμα» προκηρύσσει δια- γώνισμα ὑπὸ τοῦ ἐξῆς ὄρους:

1ον) Τὸ θέμα τοῦ διαγωνίσματος ἔσται ἡ ἐξύμνησις

θητού του Ιωάννου Βελλίνη. Η εικόνη αυτή αποσταλείσα εις τὸ ὑπουργεῖον τῆς δημοσίας ἐκπαιδευσεως ἐπεβλήθη εἰς τὴν Κολομβιανὴν ἐπιτροπὴν. Ἐκ τῆς ἀντιπαροβολῆς αὐτῆς πρὸς ἄλλας εἰκόνας, θεωρουμένας ὡς γνησίας, προκύπτει λέγεται, ὅτι εἶνε πράγματι ἡ εἰκόνη τοῦ ἐνδόξου θαλασσοπόρου ἢ καλλιτέτη καὶ ἡ ἔρχαιότερα πασῶν τῶν μέχρι τοῦδε γνωστών.

Κατὰ τὸν «Ἠήρκα τῆς Ν. Ἰόρκης», ὁ διάσημος ἡλεκτρολόγος Ἐδισὼν ἀσχολεῖται ἤδη καὶ εἰς τὴν ἰατρικὴν. Ἀντικείμενον δὲ τῶν μελετῶν αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ παρόντος εἶναι ἡ ποδάρκα. Μετὰ μακρὰς μελέτας ἀνέλαθε τὴν θεραπείαν ἰδδομηνοταετούς τινος πάσχοντος ἀπὸ δεκαετίας ἐκ ποδάρκα.

Ὁ Ἐδισὼν ἤρξατο τῆς θεραπείας αὐτοῦ κατὰ τὸν ἐπόμενον τρόπον: ἐθέσισε τὰς δύο χεῖρας τοῦ ἀσθενοῦς εἰς δύο διάφορα χλωριούχα ὑγρά εἶτα ὑπέβαλεν αὐτὸν εἰς ἰσχυρότατον ἡλεκτρικὸν ρεῦμα· συμπεραίνει δὲ ὅτι ἡ ἡλεκτρικὴ ἐνδυνάμωσις—ὡς τὼς ἠνώμασε τὴν μέθοδόν του—ἐφαρμοζομένη εἰς τὴν θεραπείαν τῆς ποδάρκα, φέρει αἰσιώτατα ἀποτελέσματα.

Τὴν 1ην προσεχοῦς Σεπτεμβρίου μελλοὶ νὰ συνέλθῃ ἐν Λονδίῳ καὶ Ὀξφόρδῃ τὸ συνέδριον τῶν Ἀσιανολόγων, εἰς 8 θέλους παρευρεθῆ ὅσοι ἀσχολοῦνται περὶ τὴν μελέτην τῆς γλώσσης καὶ τῶν ἠθῶν τοῦ λαοῦ τῆς Ἀσίας. Αἱ συνεδριάσεις θὰ ἐξακολουθήσωσιν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας, τὰ δὲ θέματα, ἅτινα θὰ συζητηθῶσιν, εἶνε τὰ ἑξῆς: 1) Γλῶσσα καὶ φιλολογία τῆς Ἰνδοκίνας, 2) Σημιτικαὶ γλώσσαι ἐκτὸς τῆς ἀραβικῆς, 3) Ἀραβικαὶ γλώσσαι καὶ μαωμαθανισμός, 4) Ἀριαναὶ γλώσσαι καὶ φιλολογία, 5) Ἀσσυριολογία, 6) Αἰγυπτιαλογία, 7) Γλῶσσα καὶ φιλολογία τῆς Κεντρικῆς Ἀσίας, 8) Συγκριτικὴ ἔρευνα τῶν θρησκευμάτων, 9) Συγκριτικὴ γλωσσολογία, 10) Ἐκθέσεις καὶ προτάσεις περὶ ἐνθαρρύνσεως τῶν ἀσιανολογικῶν σπουδῶν, 11) Ἐνόλον τῶν ἀπὸ τοῦ 1886 μέχρι τοῦδε ἀσιανολογικῶν ἐρευνῶν, 12) Σινολογία, 13) Βραβιανὰ (Ἰνδ. καὶ μὴ ἀρειὰ) γλώσσαι, 14) Ὀδηγία εἰς τοὺς ἐρευνητὰς κτλ., 15) Ἐθιογραφικὴ φιλολογία, 16) Ἀσιανολογικὴ ἀρχαιολογία καὶ τέχνη, 17) Μαλαγιατικαὶ καὶ Πολυνησιακαὶ γλώσσαι, 18) Ἰαπωνικὴ γλῶσσα καὶ φιλολογία, 19) Ἐσχέσεις Ἑβραίων μετ' Ἀσιανῶν, καὶ 20) Ἀνατολικὴ γλωσσολογία ἐν τῇ ἐμπορίᾳ. Πρόεδρος τοῦ διαιτητοῦ τούτου συμβουλίου εἶνε ὁ ἀγγλος ἀσιανολόγος σὶρ Ρόβλινσον, ὅστις ἄλλοτε ἐχηρμίτισεν ὑπουργός καὶ πρεσβευτὴς τῆς Ἀγγλίας ἐν Ἰνδίας, ἀντιπρόσωπος δὲ τῆς ὀργανωτικῆς τοῦ συμβου-

λίου ἐπιτροπῆς διὰ τὴν Ἑλλάδα εἶνε ὁ ἱστορικός καὶ ὑφηγητὴς κ. Π. Καρολίδης.

Ἡ ἀμερικανὴ δεσποτις Σέλδον ἐπιχειρεῖ νὰ συνηχίση τὰς ἐξερευνησεις τοῦ Στάνλεϋ. Κατὰ Φεβρουάριον ἀναχωρεῖ ἐκ Νέας Ἰόρκης εἰς Ζανζιβάρην, ὅπουθεν θὰ μεταβῆ εἰς Μοζαμβίκην καὶ κατόπιν θὰ περιηγηθῆ τὴν κεντρικὴν Ἀφρικὴν· μέλλουσα νὰ σπουδάσῃ ἰδίαν οἰκογενειακὴν ζωὴν τῶν ἀγρίων φυλῶν, θὰ λάβῃ μαζὴ τῆς καὶ φωνογράφον, δι' οὗ θὰ δύναται νὰ διατηρήσῃ τὴν φωνὴν καὶ ὁμιλίαν τῶν Ἀφρικανῶν. Θὰ λάβῃ συστατικὰ ἔγγραφα παρὰ τῆς κυβερνήσεως τῶν ἠνωμένων Πολιτειῶν.

Ἐν μεγάλῃ αἰθούσῃ ἐγένετο ἐν Βιέννῃ συνέδριον τῶν κομμωτῶν καὶ ἐκθέσεως διαφόρων εἰδῶν τῆς κομμωτικῆς τέχνης· ἰδίᾳ δὲ νεωτέρων τύπων διευθετήσεως τῆς κόμης τῶν κυριῶν. Τὸ πρῶτον βραβεῖον ἔλαβεν ἡ κομμώτρια τῆς Αὐλῆς κυρία Λιζέττα Ἰάνικ, ἧς τὸ σχέδιον εἶνε μίμησις ἐκ τῶν ἀρχαίων ἑλληνικῶν ἀγαλμάτων, προσηροσμημένη εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς σημερινῆς πολυτελείας.

Παρακαλοῦνται οἱ μὴ δεαδιβάσαντες ἔτι πρὸς τοὺς φίλους των τὰς ἀποσταλείσας αὐτοῖς ἀγγελίας τῆς «Ἑβδομάδος», νὰ ἐνεργήσωσι τοῦτο ταχέως προσδίδοντες τὰς φιλικὰς αὐτῶν συστάσεις ὑπὲρ ταχείας ἐπιστροφῆς.

ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Κ. Μ. Ζάκυνθος. Ἐν προσεχῇ φύλλῳ. Ἐυχαριστοῦμεν διὰ τὴν ἀποστολὴν καὶ τὰς ὑπὲρ τῆς «Ἑβδομάδος» ἀγαθὰς διαθέσεις ὑμῶν.—Δ. Σ. Σμύρνην. Ἐνεγράφη ὁ ἐν Ζιμβάβι κ. Α. Β. Τὰς συνδρ. πέμψατε εἰς τοκομερίδια ἢ χαρτονομίσμα. Μυρίας εὐχαριστίας.—Ν. Σ. Σμύρνην. Ἐυχαριστοῦμεν· Μόνον σεῖς ἀπεμείνατε ἐκ τῶν ποτὲ συνδρῶν;—Ἐκ Σέρον. Καὶ παπᾶς;...—Ι. Π. Κέρκυραν, Ε. Ι. καὶ Μ. Μ. Ζάκυνθον, Ἀρ. Σε., Μ. Ι. Π., Ε. Τ., κ. Μ. Ι. Κ., Γ. Π., Ἐμμ. Ρ., Ν. Ι. Σ., Α. Ι. Α. καὶ Β. Κ. Ἰωάννην α. Ἐλήφθησαν, εὐχαριστοῦμεν.—Κ. ὑπὲρ ἰνφ. Καὶ εἶχομεν ἀκούσει δὲ οἱ ἰχθύς δὲν ὁμιλοῦσιν...—Γ. Τσ. Πάτρας. Ἐλήφθησαν εὐχαριστοῦμεν. Ἐσώκλειστος ἐδόθη. Ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς ἔτους ὅμως προβιβάζεσθε εἰς 10.—Δ. Γ. Πάτρας. Ἐλήφθη ἐπιταγὴ δρ. 20,

ἀλλ' οὐχὶ πρὸς ἐξόφλησιν μὴ συμπεριλαμβανομένου ἐν αὐτῇ τοῦ 1890.—Α. Δ. Σέρον. Ἀγγελία ἐστάλησαν· ὁ κ. Β. Μ. ἐνεγράφη, εὐχαριστοῦμεν.—Κ. Μ. Ζ., Ε. Ε., Π. Υ., Ἀρ. Ἄντ. Κρηολιν, κ. Π. Κ., Μ. Εὐστρ., Μ. Ι. Ε., Κ. Α. Ρόδον, Σ. Τ. Γιάλλαν, Κ. Κ. Ἀσσοῦδαν, R. R. Lyon, Ε. Δ. Ι. καὶ Π. Σ. Μασσαλίαν. Ἐλήφθησαν εὐχαριστοῦμεν. Ἀποδείξεις ἐστάλησαν τοῖς αἰτήσασιν.—Γ. Α. Βόλον. Ἐυχαριστοῦμεν. Χαιρομεν διὰ τὰ μὲν, λυπούμεθα διὰ τὰ δὲ καὶ ἐλπίζομεν διὰ τὰ λοιπὰ.—κ. Μ. Π. Μέγα Κεσερλή. Ἀναμένομεν ἀκόμη.—Ἡρ. Β. Βρινδῆσιον. Γράφομεν ταχυδρομικῶς.—Γ. Β. Σεαστοῦπολιν. Ἐλήφθησαν. Γράφομεν τὴν Τετάρτην.—Φίλω Μ. Τὰ λάθη εἰς τοὺς ἀνθρώπους. Ὑπεπέσαμεν εἰς δύο φοβερὰ, τὰ ὅποια ἐλπίζομεν νὰ μᾶς συχωρήσωσιν οἱ ἀναγνώσται. Ἐκ τοῦ καταλόγου τῶν συγγραμμάτων ἡμῶν παρέλήφθη ὁ τακτικώτερος καὶ προσφιλέστατος κ. Α. Ἀματίης, ὁ πολὺγλωσσος ἡμῶν καὶ γλαφυρὸς μεταφραστὴς ἐν τῇ χρονολογίᾳ δὲ τοῦ παρελθόντος φύλλου ἔμεινε τὸ ἔτος 1890 εὐτυχῶς μόνον εἰς τὰ διὰ τῆς α' ταχυδρομικῆς ἀποστολῆς διαβιβαζόμενα εἰς Αἴγυπτον φύλλα. Τὸ παρῶρον δὲ καὶ κέρισυ εἰς τὸ αὐτὸ ὑπεπέσαμεν λάθος οὕτω δὲ τὸ α' φύλλον τοῦ 1890 (ἔτος Ζ' 6 Ἰανουαρίου) φέρει 1889. Διορθώσατε τα διὰ τῆς χεῖρός καὶ ἀνακηρύξατέ μας δικαίως ἄσφους, ἀφοῦ εἰς ἐξημέρομεν! Κ. Κ...—Μ. Ἀκατάλληλον καὶ... ἀνώνημον—Κ. Ι. Ἀπαυτήσεις ἐν τῷ προσεχῇ φύλλῳ.—Π. ο. μ. Ἡσσαι μένουσιν ἀκόμη;

Πρὸς ἀκριβέστερον κανονισμὸν τῶν λησῶν καὶ εὐκολίαν τῶν ἐν Ρωσίᾳ κ. κ. συνδρομητῶν ἢ ἐν Ρωσίᾳ συνδρομῆ τῆς «Ἑβδομάδος» ὀρίζεται τοῦ λοιποῦ εἰς ὅσθλια χάρτινα πέντε.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Ἐξεδόθησαν

Λεξικὸν ἐγκυκλοπαιδικόν, ἐκδιδόμενον ἐπιμελεῖα Ν. Γ. Πολίτου. Φύλλ. 45. Μπάρτ καὶ Χίρστ ἐκδόται.
Μυθολογία τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, ὑπὸ Ρ. Decharme. Μετάφρασις Ἀλεξ. Μ. Καράλη.—Τεύχος Γ'. Ἐκδότης Α. Παπαγεωργίου.
Ἀγγέλλονται Ἀριστοτέλους Βαλαωρίτου Ποιήματα, εἰς τόμους δύο. Ἐκδόται Ι. Α. Βαλαωρίτης καὶ Μ. Π. Λάμπρος.

ΜΑΓΙΚΑ ΠΑΙΓΝΙΑ

ΠΕΙΡΑΜΑΤΑ ΕΚ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ

ΕΚΤΕΛΟΥΜΕΝΑ ΜΕ ΤΑ ΠΡΟΧΕΙΡΟΤΕΡΑ ΟΙΚΙΑΚΑ ΕΚΕΥΗ

Ἐκδότης ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΣΔΟΝΗΣ

Ἴδου ἐν βιβλίῳ, τὸ ὅποιον θὰ εἰσαγγῆ ἐρέτος νεωτερισμὸν εὐχαρίστον εἰς τὰ διάφορα εἶδη διασκεδάσεως τῶν οἰκογενειῶν. Τὸ βιβλίον ἐξεδόθη ἐκ τοῦ «Βιβλιοπωλείου τῆς Ἑστίας», τοῦ ὁποῦ ἀλλεπάλληλοι δημοσιεύονται ἀπὸ τινος αἱ καλὰ ἐκδόσεις. Τὰ Μαγικὰ Παίγνια εἶνε βιβλίον προωρισμένον βεβαίως εἰς εὐρυτάτην διάδοσιν. Δὲν θὰ ὑπάρῃ οἰκογένεια, ἢ ὅποια νὰ μὴ ζητήσῃ νὰ τὸ ἀποκτήσῃ. Διότι πρὸς τοῦτον κυρίως τὸν σκοπὸν ἐξεδόθη τὸ βιβλίον, νὰ τέρψῃ, νὰ διασκεδάσῃ, νὰ ὑφελήσῃ τοὺς οἰκογενειακοὺς κύκλους. Διὰ τῶν Μαγικῶν Παίγνιων ἡ ὥραία ἐπιστήμη τῆς φυσικῆς ἐκλαίκευεται ὅπως εἶπεν, ἐξηγουμένον διὰ πρόπου ἀπλουστάτου οἰκιακῶν σκευῶν καὶ ἄλλων κοινῶν ἀντικειμένων, ὅπου καθιστᾷ τὴν χρῆσιν τοῦ βιβλίου προσιτὴν εἰς πᾶσαν οἰκογένειαν ἀποκοῦσαν ὡς τὸ ὄργανον ὠφελίμου καὶ θελατικῆς διασκεδάσεως κατὰ τὰς ὥρας τῆς ἀναπαύσεως ἀπὸ τῶν μεριμνῶν τῆς ἡμέρας.—Τὸ βιβλίον εἶνε καλλιτεχνικῶς τετυπωμένον, καὶ περιέχει δροακτὰ 5.
Πᾶσα αἴτησις περὶ ἀποστολῆς ἀντιτύπων συνοδευομένη ὑπὸ τοῦ ἀντιτύπου, ἀπευθύνεται πρὸς τὸν κ. Γ. Κασδόνην, διευθυντὴν τοῦ Βιβλιοπωλείου τῆς «Ἑστίας» εἰς Ἀθήνας.

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΟΝ ΣΙΑΦΡΟΔΡΟΜΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ-ΑΘΗΝΩΝ-ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Τμήμα Πειραιῶς—Κορίνθου—Πατρῶν

	1	3	33	2	4	32
Πειραιὸς ἄν.	6.25π	11.25	1.45	Πάτραι ἄν.	7.40π	11.45
Ἀθῆναι »	7.—	12.—	2.90	Ἀίγιον »	9.24	1.08
Κορίνθος ἀφ.	10.—	2.54	5.45	Κορίνθος »	1.20μ	4 10 7.—π
Ἀίγιον »	1.57	5.55	—	Ἀθῆναι ἀφ.	4.30	7.10 10.22
Πάτραι »	3.55	7.15	—	Πειραιεὶς »	5.—	7.40 10.55

Τμήμα Κορίνθου—Ναυπλίου—Μύλων

Κορίνθος ἄν.	π.μ.	μ.μ.	Μύλοι ἄν.	π.μ.	μ.μ.
Ἄργος ἀφ.	10.25	4 15	Ναύπλιον »	9.30	1.10
Ναύπλιον »	12.17	6.28	Ἄργος »	10.10	1.40
Μύλοι »	—	7.05	Κορίνθος ἀφ.	12.20	3.42
	12.45	—			

Τμήμα Πατρῶν—Πόργου

Πάτραι ἄν.	π.μ.	μ.μ.	Πόργος ἄν.	π.μ.	μ.μ.
Ἀχαῖα ἀφ.	7.20	4.15	Γαστοῦνη »	7.—	2.— 3.05
Μανωλάς »	8.15	4.57	Ἀχαῖα ἀφ.	8.24	3.12 4.40
» »	9.18	5.48	» »	8.47	3.33 5.05
» »	9.47	6.15	» »	8.50	3.35 6.40π
Ἀχαῖα ἄν.	9.50	6.17	Μανωλάς »	9.10	4.06 7.15
Γαστοῦνη »	10.20	6.46	Ἀχαῖα »	10.11	4.58 8.18
Πόργος »	11.40	8.05	Πάτραι ἀφ.	10.55	5.50 9.15

Τοπικαὶ ἀμαξοστοιχίαι καθ' ἑκάστην εἰς διὰ τὰ τμήματα.